

Technická univerzita v Liberci
FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra: Tělesné výchovy
Studijní program: Ekonomika a management
Obor: Sportovní management

PODPORA ZA ZAČÍNÁJÍCÍM PODNIKATELŮM V ČESKÉ
REPUBLICCE

SUPPORT OF STARTING ENTREPRENEURS IN THE
CZECH REPUBLIC

DIE UNTERSTÜTZUNG DER BEGINNENDEN
UNTERNEHMER IN DER TSCHJECHISCHE REPUBLIK

Diplomová práce: 05–FP–KTV– 134165

Autor:
Julie VOLFOVÁ

Podpis:

Adresa:
Kociánova 1692
508 01, Hořice v Podkrkonoši

Vedoucí práce: Ing. Jan Kellner
Konzultant: Ing. Zbyněk Hubínka

Počet

stran	tabulek	pramenů	příloh
48	11	26	5

V Liberci dne: 6. 5. 2005

Prohlášení

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci dne: 06. 05. 2005.

Julie Volfová

PODPORA ZAČÍNÁJÍCÍM PODNIKATELŮM V ČESKÉ REPUBLICE

VOLFOVÁ Julie

DP-2005

Vedoucí DP: Ing. Jan Kellner

Resumé

Práce podává přehled o dostupných formách finanční podpory, dotovaných poradenských službách a vzdělávacích kurzech pro začínající podnikatele. Obsahuje odkazy na zprostředkující instituce a na webové portály zabývající se problematikou zahájení samostatného podnikání. Detailněji se zabývá vývojem, uplatněním a postupem podání žádosti v rámci programu START, vyhlášeným Ministerstvem průmyslu a obchodu, na jehož realizaci se podílí síť Regionálních poradenských center Národní asociace pro rozvoj podnikání (vzdělávací a poradenská část) a Českomoravská rozvojová a záruční banka, a.s.(poskytování zvýhodněného úvěru). V praktické části je sestaven podnikatelský plán na provoz sportovního zařízení, na který lze uplatnit program START.

Summary

This thesis is giving an overview about available forms of financial support, subsidized consulting services and educational courses for starting entrepreneurs. It includes references on relevant agencies and institutions as well as on specialized web portals focused on the consultation to starting entrepreneurs. There is given a more detailed description of development, application procedure of a program START,. The program was announced by Ministry of Industry and Trade and implemented by Regional Consulting Centers (the educational and consulting part) and by Czech-Moravian Development and Security Bank,(provider of a special, low-interest credit). In he practical part is framed a Business Plan for running a sport facility on which the program START can be applied at.

APZ	aktivní politika zaměstnanosti
ARP	Agentura pro rozvoj podnikání
BIC	Podnikatelské a inovační centrum
CzechIndustry	Agentura pro rozvoj průmyslu
CzechInvest	Česká agentura pro podporu podnikání a investic
CzechTrade	Česká agentura na podporu obchodu
ČEA	Česká energetická agentura
ČEB	Česká exportní banka
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna, a.s.
ČSOB	Československá obchodní banka, a.s.
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
EIB	Evropská investiční banka
EIC	Euro Info Centrum
EIF	Evropský investiční fond
EMAS	Systém řízení a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (z angl. <i>EMAS</i>)
ERA	Evropský výzkumný prostor (z angl. <i>European Research Area</i>)
EBRD	Evropská banka pro obnovu a rozvoj (z angl. <i>European Bank for Reconstruction and Development</i>)
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje (z angl. <i>European Regional Development Fund</i>)
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
HK	Hospodářská komora
IČO	Identifikační číslo organizace
ISO	Mezinárodní organizace pro standardizaci
KB	Komerční banka, a.s.
KfW	Německá banka Kreditanstalt für Wiederaufbau
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	malé a střední podniky
MVV	Mezinárodní veletrhy a výstavy
MZe	Ministerstvo zemědělství
NARP	Národní Asociace pro Rozvoj Podnikání
NFV	návratná finanční výpomoc
NIM	nehmotný investiční majetek
NRP	Národní rozvojový plán
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek (z fr. <i>Nomenclature des unités territoriales statistiques</i>)

OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (z angl. <i>Organisation</i>
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
OON	ostatní osobní náklady
OPPP	Operační program Průmysl a podnikání
OR	Obchodní rejstřík
OSN	Organizace spojených národů
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s
Phare	Poland - Hungary - Aid for Restructuring Economy
RPIC	Regionální poradenské a informační centrum
SOP	Sektorový operační program
SR	Státní rozpočet (ČR)
SROP	Společný regionální operační program
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
VTP	Vědeckotechnické parky
ŽL	Živnostenský list
SBC	Start Business Center
ÚP	Úřad práce
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
EK	Evropská komise
CePo	Cesta k Podnikání

Eco-Management and Audit Scheme)

*struction and Development)
opment Fund)*

Unités Territoriales Statistiques)

(for Economic Cooperation and Development)

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Úvod do problematiky začínajících podnikatelů v ČR	6
3	Vládní podpory malého a středního podnikání v roce 2000	9
3.1.1	Přehled podpor MSP z prostředků státního rozpočtu v roce 2000.....	10
3.1.2	Zapojení ČR do programů EU pro malé a střední podniky.....	10
4	Současné programy podpory MSP na Liberecku.....	12
4.1	RPIC pro Liberecko - Regioinfo spol. s r.o.....	12
4.2	Programy podpory MSP financované Státním rozpočtem ČR.....	13
4.3	Programy podpory realizované z předvstupních zdrojů: Program Phare 2003.....	14
4.4	Programy podpory financované ze zdrojů EU	14
4.4.1	Strukturální politika EU	14
4.4.2	Národní rozvojový plán 2004-2006	15
4.4.3	Iniciativy Společenství	15
4.4.4	Evropská charta pro malé podniky.....	16
4.5	Bankovní služby komerčních bank pro MSP	17
4.6	Programy a projekty na podporu financování MSP ze soukromých zdrojů	18
5	Vybrané projekty a programy podpory začínajícím podnikatelům.....	19
5.1	Projekt „Na vlastní nohy“	19
5.1.1	CePo	19
5.1.2	SBC	21
5.2	Program PROGRES	22
5.3	SROP, Priorita 4: Rozvoj cestovního ruchu.....	23
	Podopatření 4.1.2 - Podpora lokálních služeb cestovního ruchu	23

5.3.1	Podopatření 4.2.1 - Podpora národní infrastruktury ČR	24
5.3.2	Podopatření 4.2.2 - Podpora místní infrastruktury ČR.....	24
5.4	Úřady práce	25
5.4.1	Srovnání kurzů pro začínající podnikatele START a CEPAC v okrese Děčín.....	25
5.4.2	Statistiky srovnání kurzů CEPAC a START.....	26
6	Program START	30
6.1	Obecné předpoklady pro vznik programu	30
6.2	Vývoj programu	30
6.3	Stručná charakteristika programu START.....	32
6.4	Dosavadní realizace programu START	33
6.5	Důvody rozšíření programu START.....	36
6.6	Základní podmínky pro zapojení v rámci projektu START	36
6.6.1	Obecná charakteristika	36
6.6.2	Cílová skupina-členění žadatelů.....	37
6.6.3	Vzdělávací část.....	37
6.6.4	Role RPIC v programu START	38
6.7	Konkrétní podmínky dle ČMZRB pro podání žádosti	39
6.7.1	Příjemce podpory	39
6.7.2	Charakteristika produktu	39
6.7.3	Podmínky pro poskytnutí	40
6.7.4	Navazující služby	40
6.7.5	Způsob a místo předložení	41
7	Podnikatelský plán – provoz sportovního zařízení	42
8	Závěr.....	43

9	Seznam použitých zdrojů	45
10	Seznam tabulek	48

1 Úvod

Podpora začínajících podnikatelů je jedním z důležitých bodů hospodářských politik napříč celou Evropskou Unií. Téma spadá do oblasti aktivní politiky zaměstnanosti a podpory malého a středního podnikání pro jejichž úspěšnou aplikaci je nebytná dobrá informovanost veřejnosti o konkrétních projektech a programech.

Záměrem bakalářské práce bylo v první řadě uspořádání informací o podpoře malého a středního podnikání na Liberecku s ohledem na spektrum činností spadající do oblasti rekreačního sportu a cestovního ruchu. Dalším cílem bylo vytvoření prostoru pro podrobnější seznámení s vybraným programem pro začínající podnikatele. Z široké škály realizovaných programů byl v této bakalářské práci blíže popsán vzdělávací program kombinovaný s finanční podporou, vládní program s názvem START, navrhovaný Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO) ve spolupráci se sítí Regionálních poradenských center (RPIC) Národní asociace pro rozvoj podnikání (NARP).

Důvodem výběru programu START je jeho komplexnost. V rámci tohoto programu je potenciální podnikatel seznámen s povinnostmi ale i výhodami samostatného podnikání, je obeznámen se základními podnikatelskými dovednostmi a při sestavování vlastního podnikatelského plánu je ověřena jeho schopnost přenesení teoretických znalostí do praxe. Dále je zajištěna asistence lektorů při sestavování vlastního podnikatelského plánu a jeho následné doporučení pro Českomoravskou rozvojovou a záruční banku (ČMZRB), která následně rozhodne o poskytnutí zvýhodněného úvěru. Tím je začínajícímu podnikateli ulehčeno od obvyklých potíží spojených se zakládáním vlastního podniku.

Přehled současných programů finanční podpory a služeb pro MSP na Liberecku v čtvrté kapitole mapuje další vládní i mimovládní aktivity a obsahuje odkazy na webové stránky s bližšími informacemi, případně uvádí kontakty na zprostředkující instituce.

Pátá kapitola se věnuje prezentaci vybraných aktuálních projektů a programů pro začínající podnikatele nebo na podnikání v oblasti cestovního ruchu, resp. rekreačního sportu. Odkazy na portály přímo vytvořené pro začínající podnikatele (např. www.network-sbc.cz) jsou dalším zdrojem, které potenciální zájemce o podnikání může využít pro získání podnětů a nápadů.

V následující kapitole jsou do politicko-legislativních souvislostí zasazeny předpoklady pro vznik a následný vývoj programu START. Analýza dosavadních výsledků programu v kapitole 6.4 přehledně popisují tabulky 2 až 8. Význam poradce a jeho role v programu je součástí kapitoly 6.6, který se jinak blíže věnuje první-vzdělávací části programu. Kapitola 6.7 pak obsahuje druhou část - popis procesní metodiky při podávání žádosti o zvýhodněný úvěr u ČMZRB.

S ohledem na zaměření studijního oboru Sportovní management je v praktické části vypracován podnikatelský plán na provozování sportovního zařízení.

2 Úvod do problematiky začínajících podnikatelů v ČR

Po více jak 10 letech od počátků transformace české ekonomiky počet nových podnikatelů v ČR narůstá a to se děje i přes to, že k zahájení podnikatelské činnosti je nutno překonat řadu překážek. V rámci výzkumu „Analýza problémů začínajících podnikatelů v jihomoravském regionu“ realizovaného řešitelským týmem Masarykovy univerzity v Brně v rámci projektu Grantové agentury ČR, bylo proveden orientační dotazníkový průzkum u dvaceti respondentů.

Z průzkumu vyplývá, že v ČR začínají téměř rovnoměrně podnikat muži (55%) i ženy (45 %), a to ponejvíce středního věku se středoškolským vzděláním (70%). Polovina podnikatelů začala podnikat podle dlouhodobého plánu, 25 % pro nedostatek pracovní příležitosti, v důsledku růstu nezaměstnanosti a také pravděpodobně pro nevelké daňové zatížení podnikatelů.

80 % dotázaných podniká jako fyzická osoba a 20 % jako právnická osoba, což souvisí s procedurální i finanční náročností. 55 % respondentů potřebovalo pro začátek podnikání méně než 100 tisíc, 20 % méně než půl milionu a 25 % více než milion Kč. Skoro polovina (45 %) podnikatelů si zvolila jako obor podnikání obchod, 40 % služby, zbytek výrobní činnosti.

Začínající podnikatelé nejvíce využívají právních služeb (70%) a daňových služeb (70 %), účetních služeb (60 %). To ukazuje naši složitou legislativu, zejména ve finančním hospodaření a v evidenci majetku. Mezi další požadované služby patří obchodní (50 %), z oblasti podnikání (40 %), organizační (20 %) a personální (5 %).

Zajímavou skutečností je povědomí o institucích, které mohou začínajícím podnikatelům pomoci. 80 % respondentů uvádí státní instituce, jako je městský úřad, finanční úřad a živnostenský úřad nebo úřad práce. Slabé zastoupení zde mají samosprávné podnikatelské instituce.

O dynamickém rozmachu v internetu svědčí zjištění, že 65 % začínajících podnikatelů tento prostředek používá, jen 15 % se domnívá, že jej nepotřebuje a 5 % s ním neumí zacházet. Těmito čísly se blížíme vyspělým zemím (EU, USA).

V České republice spadá strategické řízení rozvoje podnikání především pod Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) jako součást aktivní politiky zaměstnanosti (dále APZ) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO). Význam podpory začínajících podnikatelů a obecněji

význam podpory celé sféry malého a středního podnikání je fakt, který lze nalézt ve všech strategických politických dokumentech na všech úrovních napříč celou Evropskou unií. Pro seznámení s obecnými důvody podpory MSP lze citovat úvod Zprávy o podpoře malého a středního podnikání v roce 2000 [2] Ministerstva průmyslu a obchodu :

„Malé a střední podniky vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí, zvyšují dynamiku trhu, mají schopnost absorbovat podstatnou část pracovních sil uvolňovaných z velkých podniků a jsou stabilizujícím prvkem ekonomického systému.

Pro jejich rozvoj jsou rozhodující podmínky, za kterých mohou rozvíjet hospodářskou činnost. Ekonomické prostředí do značné míry určuje a ovlivňuje poptávku po jejich produktech a službách a může tak usnadňovat nebo naopak omezovat jejich přístup na trhy, které jsou důležité pro jejich vznik a další růst.

Na malé a střední podniky negativně působí především malá ekonomická síla v porovnání s velkými podniky, obtížný přístup ke kapitálu omezující možnost financování rozvojových aktivit, horší přístup k odbornému vzdělávání, nižší dostupnost potřebných informací a poradenských služeb, slabá pozice v soutěži o veřejné zakázky a platební nezávězť způsobující druhotnou platební neschopnost.

Opatření zemí s tržní ekonomikou se proto zaměřují na snižování těchto nevýhod formou státní podpory malých a středních podniků.“

Skutečný rozměr sektoru MSP lze vyčíst z následující Tabulky 1.

Tabulka 1: Podíl MSP na vybraných makroekonomických ukazatelích v letech 1997-2003

Ukazatel (v %)	Rok						
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Počet podniků	99,77	99,78	99,8	99,81	99,81	99,79	99,81
Počet zaměstnanců	59,82	56,35	59,12	59,47	59,73	60,94	62,21
Výkony	52,91	51,73	53,34	52,85	51,44	52,02	52,01
Přidaná hodnota	57,36	51,35	53,03	52,6	51,33	52,69	52,06
Mzdové náklady (bez OON)	¹⁾	¹⁾	54,69	54,67	55,72	55,5	56,18
Investice	¹⁾	¹⁾	41,66	40,56	37,81	44,52	49,55
Vývoz	36,4	36,25	36,54	36,15	35,74	36	34
Dovoz	48	48,84	50,74	49,43	47,12	52,1	49,8
HDP	¹⁾	¹⁾	34,78	34,82	33,57	37,16	¹⁾

Zdroj: ukazatel HDP podle údajů ČSÚ; ostatní podíly jsou propočty MPO z údajů ČSÚ, převzato z <http://www.mpo.cz>

Podíl MSP na celkových výkonech národního hospodářství dosáhl 52,01 %. Tento podíl v posledním období stagnuje. V roce 2002 podíl představoval 52,2 %. Ukazuje se, že výkonnost velkých podniků, zejména s mezinárodní účastí má progresivnější charakter. Pokud porovnáme výkony na 1 zaměstnance v MSP došlo v roce 2003 oproti roku 2002 ke zvýšení o 5,9 %.

Podíl přidané hodnoty poklesl oproti roku 2002 z 52,9 % na 52,06 % v roce 2003. Důvody jsou stejné jako u ukazatele výkony. Pokud porovnáme účetní přidanou hodnotu na 1 zaměstnance v MSP došlo v roce 2003 oproti roku 2002 ke zvýšení o téměř 5,5 %.

¹⁾ ukazatel za MSP nebyl ČSÚ vykázán

3 Vládní podpory malého a středního podnikání v roce 2000

Přehled podpor malých a středních podniků, v době kdy byl představeny první programy pro začínající podnikatele dokumentují analýzy Ministerstva průmyslu a obchodu ve Zprávě o podpoře Malého a středního podnikání v roce 2000. Podpory z finančních prostředků státního rozpočtu byly v roce 2000 pro malé a střední podniky poskytovány z programů následujících resortů a institucí:

- programy podpory malého a středního podnikání realizované Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, a.s. (ČMZRB)
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
 - Agentura pro rozvoj podnikání (ARP), Česká agentura na podporu obchodu/CzechTrade, Design centrum ČR, Česká agentura pro zahraniční investice CzechInvest, Česká energetická agentura (ČEA)
- Ministerstvo pro místní rozvoj
 - Centrum pro regionální rozvoj ČR, EuroInfo Centrum Praha
- Ministerstvo zemědělství
 - Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (PGRLF), odbor ekonomiky a financování a územní odbory MZe
- Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytovalo prostředky aktivní politiky zaměstnanosti s nepřímým vlivem na podporu podnikání prostřednictvím úřadů práce.

Finanční podpory byly poskytovány podle schválených pravidel vyhlášených příslušnými ministerstvy.

Na podporu podnikatelských záměrů malých a středních podniků byly v roce 2000 z prostředků státního rozpočtu poskytovány:

- záruky za bankovní úvěry a za leasing,
- záruky za kapitálové vstupy,
- příspěvky na úhradu úroků z bankovních úvěrů,

- úvěry se sníženou úrokovou sazbou,
- návratné finanční výpomoci,
- dotace.

3.1.1 Přehled podpor MSP z prostředků státního rozpočtu v roce 2000

Kromě podpor poskytovaných prostřednictvím ČMZRB a CzechTrade byly Ministerstvem průmyslu a obchodu realizovány podpory výzkumu a vývoje, podpory účasti na veletrzích a výstavách. Počátky současného systému podporování začínajících podnikatelů lze vysledovat v následujících událostech: V roce 1999 byl prostřednictvím příspěvkových organizací Agentury pro rozvoj podnikání (ARP) byl uveden program na podporu poradenství a dále nebankovní schéma Malých půjček. Následně v roce 2000 byl dodatečně Ministerstvem průmyslu a obchodu na základě usnesení vlády č. 898 z 13. 9. 2000 vyhlášen další program: START – program úvěrů pro podnikání pracovníků uvolněných z hutního průmyslu. Podrobný přehled všech vypsanych podpor a jejich čerpání je k dispozici na stránkách www.mpo.cz v příloze č. 2.

3.1.2 Zapojení ČR do programů EU pro malé a střední podniky

Jak uvádí Zpráva[2]: Rozhodnutím Rady přidružení č. 3/98 ze dne 25. listopadu 1998, s účinností od 1. prosince 1998, bylo schváleno zapojení České republiky do Třetího víceletého programu pro malé a střední podniky v Evropské unii (1997 – 2000).

Princip účasti v uvedeném programu je založen na ročním příspěvku zúčastněných zemí, který je hrazen ze státního rozpočtu příslušné země, případně i z prostředků programu Phare. Z příspěvku jsou až do výše 50 % financovány jednotlivé projekty. Dalších 50 % nákladů na projekt musí být pokryto z národních zdrojů, tj. z vlastních prostředků nositele projektu, ze státního rozpočtu, z darů sponzorů ap. Nevyčerpané prostředky tohoto příspěvku se převádějí do roku příštího a o to se snižují nároky na rozpočet v dalším roce.

Zapojení České republiky bylo schváleno v následujících 5 programech Třetího víceletého programu:

- Euro Info Correspondence Centres,
- Europartenariat,

- Interprise,
- Crafts and Small Enterprises,
- Distributive Trade.

Zřizovatelem sítě Euro Info Center je Evropská komise - DG Enterprise. Po zapojení ČR do Třetího víceletého programu se původní korespondenční Euro Info Centrum Praha stalo od června 1999 řádným členem sítě, s označením Euro Info Centrum (EIC). Hostitelskou organizací Euro Info Centra Praha je Centrum pro regionální rozvoj České republiky, příspěvková organizace Ministerstva pro místní rozvoj.

Další informace o zapojení ČR do Třetího víceletého programu jsou uvedeny v příloze č.2. Zprávy o podpoře MSP v roce 2000.

4 Současné programy podpory MSP na Liberecku

V Libereckém kraji v současnosti působí celá řada institucí s cílem podporovat malé a střední podniky. Pro rok 2004 byla Regionálním poradenským a informačním centrem pro podnikatele v Libereckém kraji, společností Regioinfo spol. s r.o., vydána publikace s názvem „Programy podpory MSP pro Liberecký kraj ze zdrojů Státního rozpočtu ČR a EU v roce 2004“. Tato publikace společně s každoročně vydávanou publikací MPO „Podpora Podnikání v České republice“ je dostačující zdroj pro vytvoření obecného přehledu o možných podporách včetně odkazů na příslušné poskytovatele a implementační agentury. Následující kapitola přiblíží obsah práce RPIC Regioinfo, spol. s r.o. a uvede stručné charakteristiky jednotlivých zdrojů podpor na Liberecku s odkazy na příslušné instituce. V závěru kapitoly je naznačeno napojení všech předešlých podpor na komerční sféru prostřednictvím speciálních bankovních služeb pro MSP.

4.1 RPIC pro Liberecko - Regioinfo spol. s r.o.

Společnost Regioinfo, spol. s r.o. [12] působí v oblasti poskytování komplexních poradenských služeb pro malé a střední podniky (MSP) již přes 10 let. Klientům nabízí poradenství z oblasti ekonomické a ekonomicko právní, poradenství při výběru vhodné podpory MSP, vedení podvojného účetnictví a daňové evidence, odborná školení, semináře a rekvalifikační kurzy a služby v oblasti technické normalizace.

Klientům, kteří uvažují o zavedení systému řízení jakosti podle normy ISO 9000:2000, nabízí odborné poradenství při zavádění systému, proškolení vedení společnosti i zaměstnanců a pomoc při zpracování žádosti do programu TRH na příspěvek za certifikaci TRH.

Společnost Regioinfo spol. s r.o. je zakládajícím členem Národní Asociace pro Rozvoj Podnikání (NARP). NARP je profesní organizací Regionálních poradenských a informačních center (RPIC) a dalších poradenských společností mající společný zájem – pracovat pro sektor malých a středních podniků. Se specifickými potřebami tohoto sektoru se tato síť zabývá již přes deset let, ve kterých se věnovala právě oblasti poradenských, vzdělávacích, organizačních a jiných služeb MSP.

Ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Agenturou pro podporu podnikání a investic CzechInvest a Delegací Evropské komise, společnost Regioinfo, spol. s r.o. v rámci sítě

RPIC zpřístupňuje malým a středním podnikům, jakož i segmentu začínajících podnikatelů, cenově zvýhodněné poradenské a vzdělávací služby, přístup ke startovacímu kapitálu a malým úvěrům, dotačním programům a programům Phare.

Regioinfo spol. s r.o., jako součástí sítě RPIC, která pokrývá celé území ČR, velmi úzce spolupracuje v regionu s orgány státní správy i samosprávy, Úřady práce, Hospodářskou komorou a ostatními organizacemi majícími vazbu na MSP.

Regioinfo, spol.s r.o. je koordinováno NARP. V rámci této sítě NARP pro své RPIC zajišťuje spolupráci s donátory a celkově pečuje o profesionální úroveň a profesní zdatnost poradců a pracovníků členských organizací.

4.2 Programy podpory MSP financované Státním rozpočtem ČR

Formy podpory jsou od záruk za bankovní úvěry, přes zvýhodněné investiční úvěry až po přímé dotační tituly. Pro potřeby začínajících podnikatelů je škála těchto produktů doplněna možností čerpat odborné poradenské služby za zvýhodněných podmínek. Navrhovatelem programů je MPO a poskytovatelem ČMZRB, agentury CzechTrade, CzechInvest, a ČEA. Některé programy týkající se podpory zaměstnanosti, nebo programů zaměřených na zemědělství jsou také projednávány s účastí MPSV, MZe a MMR.

Celá řada programů navrhovaných MPO a poskytovaných ČMZRB (ZÁRUKA, START, TRH, KOOOPERACE), agenturou CzechInvest (PORADENSTVÍ) a CzechTrade (MARKETING), je v dnešní době částečně, nebo již plně integrována do tzv. Operačního programu Průmysl a podnikání (dále OPPI), jenž je součástí Národního rozvojového plánu (NRP).

Finanční zdroj programů KREDIT a DESIGN je už oproti minulým obdobím pouze Státní rozpočet ČR.

MPO pokračovalo v podpoře výzkumu a vývoje v rámci programů POKROK, TANDEM a IMPULS.

Programy MPO jsou určeny těm MSP, jejichž ekonomická činnost je uvedena v seznamu Odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ). Výběr vhodného programu a pomoc se sepsáním žádosti zajišťuje síť Regionálních poradenských a informačních center (RPIC) nebo Podnikatelských inovačních center (BIC). Podnikatelé z Libereckého kraje mohou kontaktovat RPIC Regioinfo, spol. s r.o. Další materiály a tiskopisy k programům realizovaným ČMZRB jsou k dispozici na pobočkách této banky, nebo na stránkách <http://www.cmzrb.cz>.

4.3 Programy podpory realizované z předvstupních zdrojů: Program Phare 2003

Program lze rozdělit na dvě části. První oblast, tzv. grantové schéma, se zaměřuje na investiční podporu MSP a umožní především nákup nových technologií a know-how. Maximální výše podpory se řídí tzv. Regionální mapou intenzity veřejné podpory pro období 2000-2006 a závisí na území, na kterém je projekt realizován. Pro region Severovýchod, do kterého spadá Liberecký kraj, je maximální výše podpory pro rok 2004 63 % z celkových uznatelných nákladů projektu.

Druhá oblast, tzv. technická asistence, je projekt zaměřený na posilování know-how s cílem zvýšit konkurenceschopnost MSP. Tento program bude realizován prostřednictvím poradenské firmy, která bude vybrána na základě mezinárodního výběrového řízení a která zajistí: vytvoření registru českých poradců,

vytvoření Českého benchmarkingového indexu,

realizaci Programu poradenství pro MSP.

Implementační agenturou programu Phare 2003 se stala agentura CzechInvest.

4.4 Programy podpory financované ze zdrojů EU

4.4.1 Strukturální politika EU

Okamžikem vstupu ČR do EU získala naše země přístup k nástrojům strukturální politiky EU. Mimo to pokračuje realizace jednotlivých předvstupních programů u kterých se předpokládá ukončení až v roce 2006.

Strukturální a regionální politika zaujímá jedno z dominantních postavení v rámci celkové hospodářské politiky EU. V praxi to znamená snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony EU. Strukturální politika EU stanovila pro období 2000-2006 tři základní cíle. Podpora MSP spadá pod Cíl 1- Prosazování rozvoje a strukturálního přizpůsobení regionů, jejichž rozvoj zaostává.

Jsou to regiony NUTS II, jejichž HDP na obyvatele za poslední tři léta je menší než 75% průměru Společenství.

Klíčovými prvky strukturální politiky jsou Strukturální fondy, Fond soudržnosti (Kohezní fond) a finanční mechanismy Evropské investiční banky (dále EIB).

4.4.2 Národní rozvojový plán 2004-2006

Národní rozvojový plán (NRP) představuje základní strategický dokument pro získání podpory ze Strukturálních fondů a Fondu Soudržnosti. Cíl 1 je v NRP rozveden do Operačních programů, které jsou dále strukturovány dle jednotlivých priorit. Pro podporu MSP je nejdůležitější sektorový Operační program Průmysl a podnikání (OPPP) a regionálně zaměřený Společný regionální operační program (SROP).

V rámci SROP je pro MSP klíčová Priorita 1 – Rozvoj místních podnikatelských aktivit a priorita 6 – Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství. Vyhlášení konkrétních podmínek pro získání podpory z SROP je na adrese <http://www.strukturalni-fondy.cz> a detailnější informace lze získat přímo u Regionální rady na Krajském úřadě pro Liberecký kraj. Na spolufinancování těchto priorit se bude podílet jeden strukturálních fond: Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF).

V OPPP se MSP zabývá Priorita 1- Rozvoj podnikání a zvyšování konkurenceschopnosti produkčního sektoru. Tento program je financovaný z jediného strukturálního fondu, taktéž z ERDF a je doplněn o prostředky Státního rozpočtu, dalších veřejných rozpočtů České republiky, ze zdrojů Evropské investiční banky (EIB) a rovněž ze soukromých zdrojů.

Intenzita veřejné podpory se v průměru předpokládá na úrovni 50 %, tzn. že polovina nákladů na realizaci jednotlivých priorit bude hrazena ze soukromých zdrojů.

4.4.3 Iniciativy Společenství

Kromě podpor vázaných na iniciativu členských států (prostředky jsou přidělovány na základě NRP- viz kapitola 3.3.2) existují tzv. Iniciativy Společenství, které se mění pro každé

programovací období. Pro Liberecký region jsou v daném období k dispozici iniciativy INTERREG a EQUAL.

INTERREG je nejvýznamnější a nejrozsáhlejší iniciativou Společenství. Je financována z ERDF.

V současnosti funguje tato iniciativa pod názvem INTERREG III a zahrnuje v sobě 3 podprogramy pro:

- příhraniční spolupráci (INTERREG III A/PHARE CBC-Cross-Border Cooperation),
- mezinárodní spolupráci (INTERREG III B),
- meziregionální spolupráci (INTERREG III C).

Pro INTERREG III C spadá Liberecko pod oblast „východ“ se sídlem ve Vídni a podrobnější informace lze získat na stránkách <http://www.interreg3c.net>.

Iniciativa EQUAL má jako hlavní cíl potlačit jakoukoliv diskriminaci na trhu práce a je financována z Evropského sociálního fondu. V ČR je ještě financována z prostředků MPSV a z fondů programu Phare.

4.4.4 Evropská charta pro malé podniky

Evropská charta je klíčový politický dokument pro malé podniky, jejichž počet nepřesahuje 50 zaměstnanců, aktiva jsou v rozvaze do 180 milionů Kč nebo čistý obrát za poslední účetní období je do 250 milionů Kč. Důležitým prvkem je nezávislost. Tento dokument byl schválen orgány Evropské unie v červnu 2000.

Charta deklaruje uznání politiků o důležité roli malých podniků pro konkurenceschopnost Evropské unie v globálním měřítku. Definuje základní směry, kterými chtějí politické struktury EU přispívat k vytváření příznivého podnikatelského prostředí pro malé podniky. Charta stanovuje řadu principů k jejímu uplatňování, vytváří zároveň i kontrolní mechanismy ke sledování toho, jak se Charta uplatňuje v rámci Evropské unie a národních států, které ji podepsaly.

DESATERO CHARTY PRO MALÉ PODNIKY

1. vzdělávání a školení pro podnikatelskou veřejnost
2. levnější a rychlejší zakládání podniků
3. lepší legislativa a předpisy

4. dostupnost dovedností /kvalitní zaměstnanci/
5. zlepšování přístupu online k úřadům
6. větší příležitosti na jednotném trhu EU
7. daňové a finanční záležitosti podporující podnikání
8. posílení technologické kapacity malých podniků
9. podpora elektronického obchodování a špičkových MP
10. účinnější zastoupení zájmů MP na úrovni EU a států

V našich podmínkách lze v naplňování této charty spatřovat zejména realizaci programu START, další finanční programy ČMZRB, program PORADENSTVÍ sítě RPIC, podporu úřadů práce pro začínající firmy, projekty EQUAL.

4.5 Bankovní služby komerčních bank pro MSP

Pro uhrazení části projektu, či překlenutí časové prodlevy mezi schválením dotace a jejím proplacením, již existuje pro MSP několik produktů našich velkých komerčních bank.

Publikace MPO „Podpora podnikání v České republice 2004“ uvádí následující nabídky:

Československá obchodní banka, a.s. (ČSOB) mimo speciálních kont pro MSP realizuje i podpůrné programy z cizích zdrojů: z fondu Phare energetických úspor ve spolupráci s MPO a ze zdrojů Evropské investiční banky (EIB).

Česká spořitelna, a.s. (ČS) již také zahrnula do své strategie podporu MSP a dala tak vzniku programům TOP PODNIK a TOP KAPITÁL, produktu FINESA speciálním úvěrům na předfinancování dotací z fondů EU, nebo financování dotací nepokrytou část projektu. Dále nabízí program PROFIT a také mikro a malé úvěry pro podnikatele z fondu Phare. Realizátorem posledního zmíněného programu je Evropská banka pro obnovu a rozvoj se kterou ČS uzavřela smlouvu o poskytování úvěrové linky.

Komerční banka, a.s. (KB) poskytuje finanční balíčky speciálně jak pro malé tak pro střední podnikatele. Pomáhá financovat MSP skrz rychlý a zjednodušený Profi úvěr, předfinancovává a spolufinancuje projekty a dotace ze strukturálních fondů EU prostřednictvím programu Ponte a nabízí zvláštní balíček finančních služeb podnikatelům působícím v rámci franchisingového konceptu podnikání skrz „KB Franchising Program“.

4.6 Programy a projekty na podporu financování MSP ze soukromých zdrojů

Svaz průmyslu a dopravy [23] vytvořil pracovní skupinu pro zvýšení účasti soukromých zdrojů na financování malých a středních podniků, která na svém červnovém jednání vymezila základní okruhy. Jedná se zejména o usnadnění vstupu fondů rizikového kapitálu do MSP, poskytování podřízených úvěrů společně s komerčními úvěry a zintenzivnění záruk ČMZRB. Větší pozornost je také věnována účelnému zaměření na propagaci Business Angels.

Od 1. července 2004 je primárně žadatelům o podporu z vládních programů na internetových stránkách [http:// www.czechinvest.org](http://www.czechinvest.org) k dispozici zdarma tzv. prescoring, neboli předběžné hodnocení finančního zdraví pro žadatele. Jedná se o on-line systém hodnocení žadatele na základě vyplnění vybraného okruhu dat. Výsledek prescoringu je zobrazen on-line pouze pro potřeby žadatele, který prescoring použil. Výsledek prescoringu je nezávazný a má pouze informativní charakter pro žadatele.

5 Vybrané projekty a programy podpory začínajícím podnikatelům

5.1 Projekt „Na vlastní nohy“

Je společným nástupcem projektů CePo a SBC v rámci Iniciativy Equal, zmíněné v kapitole 4.4.3 a které se zabývají řešením otázek různých typů diskriminace a nerovností na trhu práce a v přístupu k trhu práce.

5.1.1 CePo

CePo, neboli internetový portál Cesta k podnikání poskytuje začínajícímu podnikateli spoustu informací a rad, jak zdárně proplout mezi všemi povinnostmi a paragrafy, které na něj v souvislosti s rozjezdem podnikání čekají.

Hlavní cíle projektu:

- Vytvoření informačních databází pro podnikatele
- Metodická a technická realizace internetových nástrojů pro identifikaci a rozvoj kompetencí k podnikání
- Vytvoření prostředí pro diskusi uvnitř živnostenských společenstev, subjektů poskytujících poradenské služby a uživatelů poradenských služeb
- Zprostředkování výsledků diskuse „tvůrcům politiky“
- Otestování nástrojů v reálných podmínkách poradenských provozů
- Aplikace získaných informací a zkušeností z práce TCA

Cílové skupiny projektu:

- Zájemci o vstup do podnikání (osoby s dětmi do 10 let věku, lidé starší 50 let, absolventi škol, lidé se zdravotním postižením)
- Začínající podnikatelé
- Živnostenská společenstva
- Instituce poskytující veřejnou službu (úřady práce, živnostenské úřady...)
- Poradenské subjekty (RPIC, BIC...)
- Tvůrci politiky na regionální i celostátní úrovni

Aplikace je rozdělena podle toho, v jaké fázi rozhodování se daný klient nachází:

1) Rozhodují se, zda podnikat a v čem

2) Přípravují se na podnikání

3) Již podnikám

Samotná aplikace se skládá ze čtyř částí:

1) Diskusní fórum

2) Informační databáze

3) Kartotéka živností

4) Poradenské nástroje

V diskusním fóru může každý uživatel vyjádřit své názory, náměty a připomínky k jednotlivým tématům. Kromě toho se může ptát na otázky týkající se podnikání, na které mu odborníci během 48 hodin odpovědí. Uživatelé, kteří již podnikají, si zde mohou navzájem vyměňovat zkušenosti. Informační databáze obsahuje nejdůležitější informace, užitečné pro každého podnikatele, bez ohledu jeho činnosti. Aplikace nabízí tyto informační databáze:

Povinnosti podnikatele – tato databáze se člení na tematické celky podle druhu povinnosti (např. bezpečnost, hygiena práce a požární ochrana, personální, mzdové, účetní a daňové povinnosti)

Rady – rádce k naplnění povinností

Podpory pro podnikatele – seznam podpor, které mohou začínající podnikatelé využít

Vhodné postupy – co všechno je potřeba pro založení živnosti

Inspirace – zkušenosti podnikatelů, jak se vypořádali s překážkami na počátku podnikání

Poradenské nástroje se skládají ze dvou částí. Oba mají formu dotazníku.

1.Start a rozvoj podnikání, obsahuje asi 40 otázek, které dokonale prověří uživatelskou motivaci a odhodlání k podnikání, osobní předpoklady a dokonce i případnou podporu vlastní rodiny.

2.Identifikace kompetencí podnikatele, je zaměřena na výběr vhodné živnosti.

Prostřednictvím série krátkých dotazníků může uživatel systému poskytnout informace o své kvalifikaci, svých dovednostech, zájmech, osobnostních předpokladech a zdravotním stavu. Podle nich potom nástroj vybere živnosti, které jsou pro uživatele vhodné. Dotazníky obsažené

v tomto nástroji není nutné vyplnit beze zbytku. Vkládání informací je možno kdykoli přerušit nebo ukončit a vyžádat si výsledky. Čím více informací nástroji uživatel poskytne a čím vyšší bude jejich kvalita, tím lepší výsledky lze očekávat. Uživatel si může vytisknout nebo uložit všechny dotazníky, které vyplní. Každý si tak může vytvořit svůj osobní profil a kdykoliv se k němu vrátit.

5.1.2 SBC

Cílem SBC je vytvoření nástrojů, které pomohou v rozhodování lidem, kteří váhají, jestli vstoupí do podnikání, a které pomohou řešit problémy začínajících podnikatelů. Projekt realizujeme od října 2002. První rok jsme prováděli zejména nejruznější analýzy a mapovali jsme region a trh práce tak, aby produkty, které jsme následně vytvořili, odpovídaly potřebám cílových skupin. Nově vytvořené programy a služby ověřujeme prostřednictvím sítě sedmi Start Business Center, která jsme zprovoznili na začátku roku 2004 v Třinci, Frýdku-Místku, Ostravě, Karvině, Kopřivnici, Krnově a Vítkově s pracovištěm i v Opavě.

Projekt Start Business Center se vztahuje k oblasti podnikání, zejména formou zaměstnání sebe sama. Zahájení podnikání je složitý proces a na trhu chybí poradenství, které by bylo dostupné všem. Proto je projekt určen i začínajícím podnikatelům.

Co nabízí SBC:

- přístup k Internetu
- konzultace k problematice zahájení podnikání
- diagnostiku potenciálu pro podnikatelskou činnost
- program Virtuální firma

Portál Krok za krokem k podnikání, který provází začínající podnikatele všemi zákoutími a záležitostmi podnikání (<http://krok.interwal.net/>)

Databáze podnikatelských příležitostí – pro začínající podnikatele, kteří hledají inspiraci pro svůj podnikatelský záměr, informace o podporách/programech, nové obchodní kontakty nebo údaje o odvětvích v Moravskoslezském kraji (<http://www.networksbc.cz/prilezitosti/>)

Motivační program je určen lidem, kteří o možnosti zaměstnat se sami dosud nepřemýšleli, nebo si nejsou jisti, zda by se měli do podnikání pustit. Cílem je zjistit, zda daná osoba má

předpoklady pro podnikání. Motivační program trvá 5 dnů, z toho den a půl mimo učebnu, zpravidla na nějakém klidném místě mimo město. Konalo se přes 20 motivačních programů a zúčastnilo se jich více než 200 zástupců cílových skupin

„kurzík“ – třídní kurz na ověření reálnosti podnikatelské myšlenky, je určen lidem, kteří chtějí začít podnikat nebo tuto možnost zvažují a chtějí se o podnikání dozvědět, co musí splňovat a udělat, aby mohli začít podnikat, jaké existují programy podpory pro začínající podnikatele, zda je jejich myšlenka životaschopná apod. Konalo se přes 20 „kurzíků“, které absolvovalo téměř 180 zájemců o podnikání

Program asistovaného poradenství – bezplatné konzultace pro začínající podnikatele po 6 měsících v prvním roce podnikání, podle potřeb podnikatelů a v oblastech, které jsou pro ně palčivé (podnikatelské záměry, finance, smluvní vztahy, dodavatelskoodběratelské vztahy, účetní a daňové otázky aj.)

Veškeré služby a účast v programech SBC jsou bezplatné.

5.2 Program PROGRES

V rámci OPPP zmiňovaném v kapitole 4.2 byl nově na rok 2005 vyhlášen program Progres jehož změny k 1.4. 2005 umožňují účast i začínajícím podnikatelům. Cílem programu je pomocí podpory ve formě podřízených úvěrů, posilujících po dobu až 5 let kapitálové vybavení podnikatele, umožnit realizaci rozsáhlejších rozvojových podnikatelských projektů malých a středních podnikatelů, pro které je bariérou externího financování nižší vlastní kapitálová vybavenost nebo omezená možnost poskytnout zajištění úvěru, se zvláštním důrazem na rozvoj podnikání v obcích do 5000 obyvatel .

Dosud mohli podnikatelé s méně než 250 zaměstnanci získávat v programu PROGRES podřízené úvěry ve výši 2 - 25 mil. Kč s pevným úrokem 3 % p. a., s dobou splatnosti do 8 let a odkladem splátek úvěru až 5 let. Podporovány mohly být pouze projekty ve zpracovatelském průmyslu.

Hlavní změny v programu

Výhodnější podmínky pro projekty v obcích do 5 000 obyvatel:

- pevná úroková sazba 1 % p. a.,

- s maximální dobou splatnosti 10 let,
- odklad splátek až 6 let.

Rozšíření podporovaných oborů o stavebnictví, služby, maloobchodní činnost, ubytování, stravování a další obory. Do podporovaných oborů spadá mimo jiné i sportovní činnost, výroba motorových i ostatních dopravních prostředků a zařízení nebo také služby v oblasti tělesné hygieny (pokud se nejedná o služby erotického charakteru).

5.3 SROP, Priorita 4: Rozvoj cestovního ruchu

Priorita 4 je členěna na 4 podopatření, z nichž pouze podopatření 4.1.1 není určeno podnikatelům v MSP. Podrobnější informace lze nalézt na webových stránkách <http://www.nuts2severovychod.cz/lmenu/cestovniruch/lm61.html>.

Podopatření 4.1.2 - Podpora lokálních služeb cestovního ruchu

Toto podopatření bude zajišťovat poskytování podpory v rámci dvou grantových schémat (jejich gestory budou v obou případech kraje) zaměřených na nákup služeb, realizovaných malými a středními podnikateli, podnikajícími v oblastech cestovního ruchu (odvětvová klasifikace ekonomických činností OKEČ: H 55, I 63.3) a nakupujících tyto služby v souvislosti s jejich zamýšleným rozvojem

Specifická kritéria pro výběr projektů

1. Nezbytnost realizace projektu (např. doplnění chybějící služby (v ČR nebo v příslušném regionu)
2. Přínos projektu pokud jde zvýšení kvality služeb v cestovním ruchu (v ČR nebo v příslušném regionu)
3. Vliv projektu na budoucí rozvoj cestovního ruchu (v úrovni ČR nebo v příslušném regionu)
4. Potřebnost rozvoje malých a středních podniků (podnikajících v cestovním ruchu) v příslušném regionu v souvislosti s nákupem služeb. Musí jít o kvalitní podnikatelský záměr, který dosahuje pozitivních ekonomických parametrů (grantové schéma pro nákup služeb SME);

5. Nepřímý vliv projektu na budoucí vytváření nových pracovních míst v oblasti cestovního ruchu

Mezi uznatelné náklady patří např. náklady na tvorbu produktů cestovního ruchu nebo náklady spojené s pořízením marketingových studií v oblastech cestovního ruchu.

5.3.1 Podopatření 4.2.1 - Podpora národní infrastruktury ČR

Toto podopatření bude podporovat omezený počet větších projektů cestovního ruchu nadregionálního významu, zaměřených na ucelené produkty cestovního ruchu v ČR (minimální velikost projektů, pokud jde o celkové uznatelné náklady, musí přesáhnout 3 mil. EUR).

Půjde o projekty připravené mimo jiné i soukromými subjekty, podnikajícími v odvětvích cestovního ruchu (OKEČ H-55, I-63.3); vedle malých a středních podnikatelů bude možno podporu směřovat i na podniky s počtem zaměstnanců 250 a více osob.

V rámci podopatření bude možno podporovat projekty, zaměřené např. na:

- ucelené produkty rozvoje ekoturistiky v rámci chráněných krajinných oblastí (CHKO) a národních parků (NP), zejména pokud jde o podporu doprovodné infrastruktury (turistické stezky, cyklostezky, odpočívadla, kiosky, informační centra, parkoviště, orientační značení, dopravní prostředek pro ekoturistiku apod.)
- výstavba a obnova sportovně-rekreačních center národního a mezinárodního významu
- podpora zajištění produktů CR majících nadregionální či mezinárodní přesah nebo význam (mezinárodní filmové festivaly, národopisné slavnosti, hudební a divadelní festivaly, mezinárodní sportovní soutěže apod.)

5.3.2 Podopatření 4.2.2 - Podpora místní infrastruktury ČR

V rámci podopatření budou podporovány ucelenější projekty regionálního či místního významu, zaměřené na rozvoj infrastruktury potřebné pro cestovní ruch v obcích a regionech. Celkové uznatelné náklady jednotlivých podporovaných projektů nepřekročí 3 mil. EUR.

Podopatření umožní podporu projektů malých a středních podnikatelů (podnikajících v odvětví cestovního ruchu, OKEČ H-55, I-63.3) formou grantových schémat, jejichž gestory budou kraje.

V rámci podopatření bude možno podporovat projekty podporující rozvoj infrastruktury potřebné pro cestovní ruch v obcích a regionech a zaměřené např. na:

- rozvoj a obnovu turistických stezek, cyklostezek, cyklotras a naučných stezek včetně doplňkového zařízení v obcích
- rozvoj vybavení a zařízení turistických středisek, zejména z hlediska občanské vybavenosti v oblasti sportu a rekreace, infrastruktura rekreační plavby

Mezi uznatelné náklady se bude počítat např.:

- pořízení hmotného či nehmotného investičního majetku, zejména budov, staveb, strojů a zařízení (uznatelnými výdaji však nebude nákup pozemků a budov),
- pořízení investic do doprovodné infrastruktury cestovního ruchu (bazény, koupaliště, golfové hřiště, zařízení pro zimní sporty, víceúčelové haly, parkoviště, odpočívadla, orientační značení apod.)
- rozvoj a obnovu turistických stezek, cyklostezek, cyklotras a naučných stezek včetně doplňkového zařízení
- pořízení nezbytné technické vybavenosti spojené s realizací projektu, terénní, povrchové a parkové úpravy bezprostředního okolí projektu (včetně nákupu zeleně)

5.4 Úřady práce

Úřady práce mají obdobnou funkci pro aplikaci politiky MPSV, jako mají již několikrát zmiňované RPIC pro MPO. Tento fakt je již v povědomí obou institucí a vzniká tu snaha o řešení překrývání některých kompetencí a tím i programů. Pro srovnání jsou v přílohách č.4 a 5 uvedeny přístupy a zkušenosti dvou Úřadů práce, a to ve Frýdku-Místku a v Děčíně.

5.4.1 Srovnání kurzů pro začínající podnikatele START a CEPAC v okrese Děčín

Od kurzů pro začínající podnikatele je očekáván růst úspěšnosti podnikatelských záměrů. Tento předpoklad byl jen zčásti splněn. Část uchazečů je absolvuje zpravidla jen proto, aby si prodloužila podpůrčí dobu hmotného zabezpečení. Část uchazečů je kurzy dokonce od podnikání odrazena. Tato podpora podnikání ve formě financování rekvalifikací znamená pro ÚP v Děčíně náklady v objemu rozpočtu cca. 300-500 000 Kč ročně.

První kurz CEPAC byl pořádán v roce 1999, poslední v roce 2001. Za tři roky se povedlo kurzy organizovat čtyřikrát a účastnilo se jich 44 osob. Kurz trval zpravidla 3 měsíce.

Kurzy byly pořádány přímo v prostorech Úřadu práce v Děčíně a byl zajištěn velmi úzký kontakt mezi lektory, účastníky a objednavatelem - Úřadem práce. Úřad práce zajistil všechny uchazeče kurzů a řešil jejich výběr. Na kurzy se poměrně dlouho čekalo (až půl roku), tzn. bylo poměrně obtížné dát dohromady vhodný soubor zájemců.

Objednavatel měl možnost ovlivnit výběr lektorů, účastnil se školení i závěrečné obhajoby absolventů při ukončení kurzu. Podnikatelské záměry sloužily jako součást žádostí o čerpání prostředků APZ. Účastníci kurzů CEPAC byli úřadem práce upřednostňováni ve finanční podpoře. Podnikatelské záměry byly poměrně propracované.

Určující pro fungování kurzu byla míra podpory ze strany státu, která byla poměrně nízká (půjčka, popř. dotace ve výši 40 - 60 000 Kč od úřadu práce). V době vzniku kurzů programu START uchazeči o zaměstnání preferovali nabídku s větší státní podporou.

Na kurzy CEPAC navázal v roce 2002 kurz „Základy podnikání“ organizovaný NARP nejdříve přes RPIC Teplice (2 kurzy) a později přes RPIC – HK ČR Děčín (5 kurzů).

Kurzy jsou pořádány v prostorech RPIC Děčín – Okresní hospodářské komory ČR. Pořadatel kurzů řeší kontakty s úřadem pouze při podpisu smluv a zajišťování dostatečného počtu zájemců. Objednavatel je pak pouze zván na závěrečnou obhajobu. Ve věci programu výuky, osnov a lektorů je ÚP pouze informován. Bohužel není zajištěna dostatečná provázanost kurzů s programy APZ Úřadů práce. Podobné výhrady jsou potvrzeny i od zástupce živnostenského úřadu, který se kurzů také účastní.

5.4.2 Statistiky srovnání kurzů CEPAC a START

Tabulka 2: Srovnání kurzů CEPAC a START

	CEPAC	START
Délka kurzů	Cca 3 měsíce	Cca 1 měsíc
Počet hodin	440	108 hodin

Náklady kurzu	25 000 Kč	12 500 Kč
Kurzy v letech	1999-2001	2002-2003
Počet účastníků jednoho kurzu	11-15 osob	7-12 osob
Počet účastníků kurzů	42	56 + cca 10 v novém kurzu
Počet kurzů	4	7
Frekvence pořádání kurzu	Po půl roce	Čtvrtletně i dříve

Zdroj: ÚP v Děčíně

Tabulka 3: Souběhy programů APZ Úřadu práce a programu CEPAC a START

Rok	Program	Smlouvy na dotace ÚP pro OSVČ	Souběh dotace ÚP pro OSVČ a kurzů	Úvěry v rámci programu Start v okrese Děčín
1999	CEPAC – 11 osob	48 osob	6 souběhů podpor	
2000	CEPAC – 18 osob	110 osob	7 souběhů podpor	
2001	CEPAC – 13 osob	106 osob	6 souběhů podpor	
2002	START – 23 osob	62 osob	3 souběhy podpor	7 úvěrů
2003	START – 33 osob *	96 osob*	10 souběhů podpor*	13 úvěrů**

Zdroj: ÚP v Děčíně

* údaje jsou za prvních 10 měsíců roku

** Informace o úvěrech jsou do 30. 9. 2003 – zdroj NARP (nemáme informace, kdo získal úvěr).

Tabulka 4: Úspěšnost absolventů kurzů „základy podnikání“ CEPAC a START

Současná aktivita	1999	2000	2001	2002	2003
Počet let od školení	4	3	2	1	0
Celkem v programech CEPAC-START	11	18	13	23	33
Pracuje	3	4	1	5	

Podnikal v současné době pracuje	1	0			
Podniká do současnosti	2	6	5	10	
Pracoval nemáme zprávy			2		
Není v evidenci a nemáme zprávy		4		2	
Podnikal a nemáme zprávy	1	1			
V důchodu		1			
Stále v evidenci			2	6	
Podnikal a je v evidenci ÚP	2		1		
Byl zaměstnán a je v evidenci ÚP	2	2	2		
Úspěšnost programu v %	63,6	82,4	61,5	73,9	??

Zdroj: ÚP v Děčíně

Pro účastníky kurzů je velmi výhodná možnost kombinace státní podpory - dotace Úřadu práce 40 - 60 000 Kč a bezúročná půjčka garantovaná státem až ve výši 500 000 Kč. Bohužel v několika případech nebyly podnikatelské záměry dostatečně kvalitní, aby získaly podporu z Úřadu práce. Jinak jsou zpravidla záměry podporovány.

Kurzu „Základy podnikání“ v rámci programu START se účastní i samoplátci – nově založené podniky bez účasti Úřadu práce. V okrese Děčín to ale není více než pětina absolventů kurzů, tzn. čtyři pětiny účastníků jsou zajišťovány Úřadem práce.

Informace o souběhu dotací z Úřadu práce a úvěru z Českomoravské záruční a rozvojové banky v rámci programu „START“, nebyly k dispozici. Odhad pracovníků ÚP předpokládá, že alespoň v 33 % případů k souběhu dochází.

Obecně platí, že úspěšnost vzdělávacího programu nejde hodnotit dříve než po 4-5 letech. Úspěšnost obou typů kurzů je poněkud vyšší u kurzů programu START, kde žádost o úvěr má váhu pěti až šestiletého závazku splácet úvěr.

Tento závazek možná i některé potenciální účastníky odrazuje. Z dlouhodobého pohledu je považováno za úspěch přežití alespoň dvou třetin podnikatelských záměrů.

Vzhledem k počtu hodin a kvalitě výuky je rekvalifikace v rámci programu START relativně drahá. START je zhruba na hodinu dvakrát dražší než program CEPAC.

Závěry

Možnost sloučení podpory Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva průmyslu a obchodu považují pracovníci ÚP v Děčíně za opravdu efektivní pomoc státu začínajícím podnikatelům. Záměrem je přirozeně prosazovat zkvalitnění a rozšíření tohoto rekvalifikačního programu. Program START má ještě rezervy. Jsou navrženy další aktivity, bezesporu pro začínající podnikatele potřebné.

- Program by měl výrazněji informovat o možnostech podpor aktivní politiky zaměstnanosti Úřadu práce.
- Ze strany ÚP by byla oceněna výraznější provázanost s Živnostenským úřadem.
- Program by z našeho pohledu měl být použitelný pro co nejširší spektrum zájemců, které by se teprve dále zúžilo na zájemce o úvěr. Náš úřad může teoreticky jeho využití vázat na čerpání dotace z prostředků APZ.
- Vhodná by byla také spolupráce se zástupci finančních institucí – v Děčíně je toto domluveno s Komerční bankou.

Pro některé uchazeče by byla vhodná též možnost rozšíření programu. Např. o další dovednosti, podrobnější podnikatelské rozbor, popř. o odbornou asistenci během zahájení podnikání. Rozšíření programu START by mělo také souviset s jeho zlevněním.

Ideální by se nám zdála kombinace obou kurzů START a CEPAC, rozhodně by ale bylo dobré v této oblasti omezit dvoukolejnost rekvalifikačních programů.

Pro inspiraci je nabízen program podpory začínajícím podnikatelům fungující na modulovém principu, organizovaný státní organizací ANPE ve Francii. Na úřadě práce v Děčíně je v základní podobě zaveden „vstupní kurz“, program START zhruba odpovídá tzv. II. modulu „rozpracování projektu“. Podrobnější informace obsahuje příloha č.1.

6 Program START

6.1 Obecné předpoklady pro vznik programu

Ing. Václav Polák, ředitel odboru MPO ČR, prezentuje důvody, které vedly k vypsání programu START.:

„Sektor malých středních podniků je tvořen zejména podniky s orientací na lokální trhy, danou jak jejich velikostí, tak předmětem činnosti (mikropodniky a individuální podnikatelé zejména v oblasti služeb a řemesel), které představují nejmasovější část sektoru. Potřeba udržení dobře fungujícího prostředí v této části sektoru MSP souvisí jak s ryze ekonomickými, tak i sociálními a dalšími požadavky na zdravé působení celého sektoru MSP.

Vláda České republiky projednala dne 17. 2. 2003 materiál Ministerstva průmyslu a obchodu „Návrhy zdokonalení podnikatelského a investičního prostředí“ a přijala k němu usnesení č. 172 ukládající jednotlivým ministrům plnit přijatá opatření, jejichž cílem je zlepšit podnikatelské a investiční prostředí v České republice.

Opatření vychází z analýzy překážek a nedostatků v podmínkách podnikání, z přímých poznatků podnikatelských subjektů a jejich reprezentace, z vlastních analýz státní správy, a z hodnocení prováděného mezinárodními institucemi zejména Evropskou komisí, OECD a Světovou bankou.

Část našich podniků pociťuje zhoršení dostupnosti úvěrů. To souvisí u začínajících podniků s neexistencí historie firmy a často také s nedostatečným zajištěním úvěru. Tyto překážky jsou u státních podpor úspěšně překlenuty.

Dalším problémem začínajících podnikatelů je nedostatek odborných znalostí, zkušeností a informací z oblasti přípravy a realizace podnikatelského záměru, ekonomiky podniku a možností podpory podnikání. Pro zlepšení situace jsou malým a středním podnikům poskytovány do-tace na vzdělávací kurzy pro začínající podnikatele.“

6.2 Vývoj programu

Vývoj programu START v celostátním měřítku byl součástí každoročních zpráv MPO o vládních podporách. Nejrůznější změny jsou převzaty ze Zpráv o vývoji a podpoře MSP a

statistické údaje ze Statistik MSP a Analýz použití finančních prostředků na podporu. Další změny celostátního charakteru, jako např. vznik nástupnické agentury ARP- agentury CzechInvest, nebo změny v podávání žádostí jsou převzaty z <http://www.mpo.cz>.

Původně program START v roce 2001 představoval pořádání kurzů a poskytování bezúročných úvěrů na zahájení podnikání pro občany uvolněné z podniků hutní výroby z důvodu nadbytečnosti při restrukturalizaci těchto podniků. Úvěry byly poskytovány do výše 0,5 mil. Kč s dobou splatnosti do 6 let. Úvěr byl poskytnut na realizaci 44 projektů v celkové výši 28,3 mil. Kč.

V roce 2002 bylo na rozdíl od předešlého roku účelově na program START vyčleněno navíc 50mil. Kč z Obrátkového fondu Phare. Program měl tak dva různé zdroje – Státní rozpočet ČR a fond Phare. Proti minulým letům se v roce 2002 významně zvýšily podpory pro drobné podnikatele, a to zejména v rámci programu START, kde se počet podpor ve formě malých bezúročných úvěrů pro začínající podnikatele zvýšil ve srovnání s rokem 2001 více než osmkrát. Je to v důsledku rozšíření programu od roku 2002 na všechny začínající podnikatele.

Pravidla pro poskytování podpor malým a středním podnikatelům z prostředků státního rozpočtu na podporu jejich výkonnosti, konkurenceschopnosti a pro zmírnění nevýhod vyplývajících z jejich malé ekonomické síly stanovuje od roku 2003 zákon č. 47/2002 Sb. o podpoře malého a středního podnikání.

V souvislosti se zahájením platnosti zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, kterým byla podpora malého a středního podnikání přesunuta do kompetence Ministerstva průmyslu a obchodu, bylo zrušeno rozdělení programů na plošné a regionální.

V roce 2003 bylo poskytnuto 566 úvěrů v celkové výši 238,1 mil. Kč. Proti roku 2002 byl v tomto programu zaznamenán nárůst počtu úvěrů o 50%. Úvěry v programu START byly poskytovány převážně z prostředků Obrátkového fondu Phare. Je nutné zmínit program PORADENSTVÍ, ze kterého byl mimo jiné také podporován vzdělávací program realizovaný RPIC, který je určen pro podnikatele vstupující do podnikání. Po absolvování vzdělávacího programu může podnikatel požádat o zvýhodněný úvěr v rámci programu START usnadňující mu vstup do podnikání a jeho rozvoj v počáteční fázi. Touto formou bylo na podnikání připraveno

více než 950 nových podnikatelů. Celkem 291 podnikatelů následně předložilo žádost o úvěr, z toho bylo 262 žádostí schváleno a 29 žádostí je v současné době v řešení.

Kurzy a semináře připravují podnikatele pro vstup do podnikání, pozitivně ovlivňují řízení, jednání, rozhodování a rozvoj podnikatelů, zlepšují jejich uplatnění v tržním prostředí, zkvalitňují management a tím zvyšují efektivnost lidských zdrojů MSP, zejména v regionech s vyšší mírou nezaměstnanosti.

Další změnou 1/2004 Sb. zákona 47/2002 Sb. byla nově definována agentura CzechInvest, která je příspěvkovou organizací Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Vznikla 2.ledna 2004 sloučením s dalšími dvěma agenturami ministerstva – s Agenturou pro rozvoj podnikání (ARP) a Agenturou pro rozvoj průmyslu ČR (CzechIndustry) a podle čl. II zákona č. 1/2004 Sb. se stala jejich právním nástupcem.

Tato agentura je nyní centrálním zprostředkujícím subjektem MPO pro implementaci tzv. Operačního plánu průmysl a podnikání (dále OPMP). Pod agenturu CzechInvest nově od 1.7.2004 spadá příjem žádostí o podporu v programech START a KREDIT s výjimkou projektů na území hlavního města Prahy.

Realizace podpory podnikání v programech START a KREDIT (mimo území hlavního města Prahy) pokračovala v rámci Operačního programu průmysl a podnikání vyhlášeného dne 12.5.2004.

6.3 Stručná charakteristika programu START

Ministerstvo průmyslu a obchodu, do jehož kompetence patří podpora malého a středního podnikání, předložilo vládě České republiky v roce 2000 ke schválení program na podporu začínajících podnikatelů s názvem START. Program byl vládou schválen na roky 2001 až 2004 spolu s dalšími programy na podporu malých a středních podnikatelů usnesením č. 1257/2000.

Program START pomáhá začínajícím podnikatelům překlenout počáteční obtíže se získáním potřebného kapitálu pro zahájení podnikatelské činnosti.

Z programu START mohou začínající podnikatelé získat bezúročný úvěr až do výše 0,5 mil. Kč. U obchodních společností s více společníky je maximální výše úvěru až 1 mil. Kč. Maximální splatnost úvěru je 6 let.

O podporu z programu START mohou požádat jen osoby, které do-sud nepodnikaly, tj. které nemají podnikatelskou činnost registrovanou k dani z příjmu na finančním úřadě podle § 33 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, déle než 6 měsíců před datem podání žádosti o podporu. Podmínkou poskytnutí podpory je absolvování kurzu pro začínající podnikatele „Základy podnikání“, který je organizován regionálními poradenskými a informačními centry. Součástí kurzu je vy-pracování podnikatelského záměru. Náklady na kurz jsou podnikatelům hrazeny do výše 50% z programu PORADENSTVÍ. Tím je zajištěna začínajícím podnikatelům i počáteční pomoc v orientaci v podnikatelském prostředí.

6.4 Dosavadní realizace programu START

Program START je realizován Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou od roku 2000. Původně vznikl jako program pomoci občanům propuštěným ze zaměstnání v důsledku restrukturalizace podniků hutního průmyslu v České republice. Od roku 2002 byl program rozšířen na všechny občany, kteří zahajují podnikatelskou činnost. V roce 2002 bylo v kurzech proškoleny 866 podnikatelů a k realizaci bylo doporučeno 476 podnikatelských záměrů, z toho bylo podáno 407 žádostí o podporu z programu START.

V loňském roce byla poskytnuta podpora 377 začínajícím podnikatelům v celkové výši úvěrů 180 mil. Kč (z celkového počtu podaných žádostí jich bylo 30 podpořeno až v roce 2003). Bylo to 9% všech podpor poskytnutých loni malým a středním podnikům. To svědčí o správném zaměření programu a velkém zájmu o tento program. Nejvíce podpor bylo poskytnuto do Moravskoslezského kraje.

Ze všech úvěrových programů ČMZRB v roce 2003 vykázal nejvyšší zájem podnikatelů právě program START pro začínající podnikatele, v jehož rámci bylo poskytnuto 566 bezúročných úvěrů v celkové výši 238,1 mil. Kč. V roce 2004 bylo poskytnuto celkem 403 úvěru o celkové hodnotě 175,9 mil. Kč.

Do současné doby bylo zrušeno méně než 8% úvěrů poskytnutých v programu START od začátku jeho realizace. To ukazuje na dobrou účinnost tohoto programu a správný výběr subjektů k podpoře. Je zřejmé, že se velmi osvědčuje spolupráce s regionálními poradenskými a informačními centry, které přímo spolupracují se začínajícími podnikateli.

Tabulka 5: Poměr účastníků kurzů a doporučených podnikatelských záměrů k realizaci

	2002	1-10/2003
Účastníků vzdělávání	866	1098
DOPORUČENO k realizaci - absolutně	476	672
v %	55	61

Zdroj:NARP

Tabulka 6: Vzdělávací program Základy podnikání -

	2002	1-10/2003
Uspořádaných kurzů v ČR celkem	104	124
Účastníků kurzů v ČR celkem	866	1098
• Z toho zařazeno ÚP	286	403
• Samoplátci	580	695
• MUŽI	484	552
• ŽENY	382	546
Doporučeno k realizaci podnikat. záměrů	476	672

Zdroj:NARP

Tabulka 7: Program START –výsledky za rok 2002 a 1-10/2003

	2002	1-10/2003
Podáno žádosti do ČMZRB	407	474
Vyřízeno	377	466
V řízení	30	8
Proplaceno	377	432
Částka (v mil.Kč)	179,7	181

Zdroj:NARP

Tabulka 8: Pořadí okresů podle úspěšnosti v zapojení do programu START

OKRES	POČET
Ostrava – město	94
Karviná	48
Frýdek – Místek	42
Blansko	33
Trutnov	21
Děčín	20
Brno – venkov	19
Brno – město	19
Hodonín	19
Benešov	0

Zdroj:NARP

Tabulka 9: Zaměření podpořených podnikatelských záměrů 1 – 9/2003

ODVĚTVÍ	POČET	MIL. KČ	v %
Průmyslová výroba	91	40,9	28,0
Stavební výroba	30	12,6	8,6
VÝROBA CELKEM	121	53,5	36,6
Maloobchod	98	37,3	25,6
Velkoobchod	13	5,2	3,5
OBCHODNÍ ČINNOST CELKEM	111	42,5	29,1
Ubytovací služby	59	26,8	18,4
Ostatní služby	64	23,3	15,9
CELKEM	355	146,1	100,0

Zdroj:NARP

Tabulka 10: Věková struktura účastníků programu

Věk (v letech)	2002 (v %)	2003 (v %)
Do 25	28,8	31,7
26 – 35	39,4	37,3
36 – 50	26,0	26,9
Nad 50	5,7	4,1

Zdroj:NARP

Tabulka 11: Nově vytvořená pracovní místa

	2002	1 - 9/2003
CELKEM VYTVOŘENO V ČR PRACOVNÍCH MÍST	659	656
NÁVRATNÉ NAKLADY VYNALOŽENÉ NA 1 PRACOVNÍ MÍSTO	272 685	222 700

Zdroj:NARP

Při celkovém hodnocení programu START lze konstatovat úspěšný náběh a průběh programu. Omezení zdrojů a jejich nerovnoměrný přísun ze státního rozpočtu v roce 2002 vlivem povodní mělo sice nepříjemný, ale bohudík jen krátkodobý dopad.

Celkem logickou skutečností je velký počet zájemců v pololetí a závěru roku. Snahou je co nejvíce zájemců uspokojit. Výši úvěru doporučují RPIC v souladu s náročností podnikatelského záměru, zaměřením projektu, přínosem pro zaměstnanost, výrobní či nevýrobní činnost.

Neoddělitelnou součástí by měl být průběžný monitoring realizace záměrů i čerpání finanční prostředků.

PhDr. Antonín Holubář, předseda představenstva Národní asociace pro rozvoj podnikání prezentuje

6.5 Důvody rozšíření programu START

Od 2. ledna 2002 rozšířilo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR program „START“ na celé území ČR. Vedly k tomu především tyto důvody:

1. velká potřeba startovacího kapitálu
2. absence obdobné nabídky na bankovním trhu
3. podpora delegace EK
4. podpora a doporučení Národní diskusní skupiny
5. zájem a podpora ČMZRB
6. záruka celoplošné realizace programu ve srovnatelné kvalitě a standardním provedením sítí (RPIC/NARP)

6.6 Základní podmínky pro zapojení v rámci projektu START

Podmínky pro zapojení do programu jsou neustále aktualizovány a proto je nutné sledovat aktuální dění kolem programu na webových stránkách u ČMZRB, nebo lze kontaktovat místní RPIC/BIC.

6.6.1 Obecná charakteristika

Obecné podmínky jsou následující:

1. začínající podnikatelé, maximálně 6 měsíců před podáním žádosti od zahájení činnosti
2. subjekt splňuje podmínky malého podniku
3. splňuje podporovanou OKEČ
4. absolvování vzdělávacího programu „Základy podnikání“, akreditovaného MŠMT ČR
5. reálný podnikatelský záměr – doporučen některým RPIC
6. bezúročný úvěr
 - max. výše 500 000 Kč
 - obchodní společnosti až 1 000 000 Kč
 - splatnost 6 let

- odklad 1. splátky o 9 – 12 měsíců

6.6.2 Cílová skupina-členění žadatelů

Na otázku, kdo a proč začíná v současné době podnikat, lze uvést následující skupiny:

1. lidé, mající podnikání jako životní cíl
2. ti, kdo hodlají napodobit své rodiče, nebo pokračovat v jejich tradici
3. ti, kteří v podnikání vidí šanci k vyřešení svých osobních problémů a k zabezpečení rodiny
4. „lidé, kteří nemají jinou šanci“, nebo si žádnou jinou možnost nepřipouštějí (převažuje potřeba peněz nad realitou)
5. ti, které do podnikání někdo posouvá, ale jimž chybí osobní chuť a ochota podstoupit toto riziko
6. lidé mající zájem o státní úvěr bez opravdového dlouhodobého zájmu o podnikání
7. ti, kteří se pokouší zahájit podnikání po několikáté

6.6.3 Vzdělávací část

V rámci programu START je kladen důraz na vzdělávání v několika oblastech, které jsou nezbytné pro bezproblémové zařazení do systému podnikání v ČR. Důležitost je spatřována především :

- v základních informacích o podnikatelském prostředí a základních podmínkách pro podnikatelskou činnost
- v problematice získávání podnikatelského oprávnění včetně plnění nutných podmínek
- v pochopení účetního a daňového systému
- v problematice sociálního a zdravotního pojištění
- v ustanovování obchodních vztahů a podmínek
- v marketingu a financích
- v přehledu o možných podporách a ve varování a upozorňování na nástrahy.

Další část vzdělávání se týká pomoci při aplikaci získaných vědomostí:

- poznání nejen podnikatelského záměru, ale i osobnosti budoucího podnikatele a jeho okolí
- poznání produktu, služby či jiné uvažované činnosti, způsobu a formy prodeje, jakož i okruhu budoucích uživatelů (zákazníků)
- oponentura předkládaných projektů na základě předchozích znalostí
- odstoupení od původního záměru, nebo oddálení jeho realizace na základě sebehodnocení účastníka

6.6.4 Role RPIC v programu START

Informační funkce

RPIC/BIC v této funkci vystupovalo aktivně i pasivně. Aktivně mohla distribuovat informační letáky a prezentovat svou nabídku např. na Úředech práce apd. Vlastní aktivní propagace byla i v zájmu jednotlivých RPIC/BIC. Pasivní funkce je uplatněna v případě samostatných podnikatele, kteří pouze sháněli informace a bližší detaily o programu a vždy se mohli obrátit na nejbližší pobočku RPIC/BIC.

Zprostředkovatelská funkce

Tato funkce přímo navazuje na funkci předchozí. Podnikatel, který se rozhodl zažádat o podporu, navázal v RPIC/BIC spolupráci se speciálně vyškoleným poradcem a pod jeho dohledem kompletoval veškeré požadované dokumenty, včetně speciálních formulářů Žádosti o zvýhodněný úvěr u ČMZRB. Žádosti o podporu bylo možné podávat pouze se schválením RPIC/BIC.

Poradní funkce

Pro úspěšné vyřízení Žádosti bylo nutné nejen formálně správně vyplnit formuláře a dodat všechny potřebné informace. Hlavní byl obsah Žádosti. Podnikatel musel např. prokázat svou schopnost realisticky odhadnout potenciál svého záměru a plánovat tak potřebné kroky pro zajištění veškerých zdrojů. Jedním ze sledovaných údajů byl i plánovaný růst počtu zaměstnanců. Zde záviselo na žadatelově disciplíně a komunikaci s poradcem a na poradcově pohotovosti – pak mohl poradce snadněji odhalit zbytečné věcné nedostatky, nebo zdůraznit a podtrhnout silné stránky projektu

Vzdělávací funkce

Nezbytnou součástí programu je kurz Základy podnikání, který připravuje potenciální žadatele na vstup do světa podnikání. Oproti samostudiu představují tyto kurzy nesčetné výhody. Podrobnější pojednání o významu těchto kurzů již však nepatří do této práce.

Je třeba také poukázat na zprostředkovanou vzdělávací funkci tohoto programu: Průběh celého projektu je podobný průběhu dalších podobných komerčních projektů, nebo projektům pro MSP v rámci EU. Podnikatel je tak pro své další samostatné projekty seznámen s administrativními postupy, nutnými pro vyřízení podobných žádostí.

6.7 Konkrétní podmínky dle ČMZRB pro podání žádosti

6.7.1 Příjemce podpory

Firmy charakteru malých podniků, které splňují definici malého a středního podnikatele. Další podmínky pro příjemce podpory jsou uvedeny v článku 2 Programu START. Podpora je poskytována pouze začínajícím podnikatelům. (definováno v "Podmínkách pro poskytnutí na stránkách ČMZRB")

6.7.2 Charakteristika produktu

Jedná se o bezúročný úvěr pro začínající podnikatele.

Úvěr pro podnikatele – fyzické osoby až do výše 0,5 mil. Kč.

Úvěr pro obchodní společnosti s jedním společníkem 0,5 mil. Kč, s více společníky až 1 mil. Kč.

Doba splatnosti je maximálně 6 let. Úvěr je splácen v pravidelných čtvrtletních splátkách. První splátka v době od 9 do 12 měsíců od poskytnutí.

Zajištění směnkou.

Výhody:

- Bezúročnost
- Relativně dlouhá doba splácení až 6 let
- Odklad první splátky o min. 9 měsíců, max. o 12 měsíců od podpisu smlouvy
- Zajištění jen směnkou

6.7.3 Podmínky pro poskytnutí

Žadatel splňuje kriteria malých podniků (viz. příjemce podpory).

Žadatel byl zaregistrován na finančním úřadě jako plátce daně z příjmu podle § 33 odst. 1 zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků v platném znění v roce podání žádosti a nebo v roce předchozím, a to buď poprvé a nebo minimálně po sedmi letech od ukončení předchozí registrace.

Žadatel, a ani nikdo ze společníků, nebyl před datem aktuální registrace jako plátce daně z příjmu na finančním úřadě po dobu 7 let společníkem obchodní společnosti ani družstva (mimo bytového).

Nemá ke dni podání žádosti podle svého čestného prohlášení žádné nedoplatky vůči finančnímu úřadu, České správě sociálního zabezpečení, zdravotním pojišťovnám, Pozemkovému fondu, Fondu národního majetku, Státnímu fondu životního prostředí a Státnímu fondu rozvoje bydlení, Celní správě, Státnímu fondu kultury, Státnímu fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie, Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu, krajům, obcím a svazkům obcí. Posečkání s úhradou nedoplatků nebo dohoda o úhradě nedoplatků se považují za vypořádané nedoplatky. Nemá ke dni podání žádosti podle svého čestného prohlášení nedoplatky z titulu mzdových nároků jeho zaměstnanců.

Úvěr slouží k financování projektů na území České republiky, projekt má charakter ekonomické činnosti uvedené v seznamu odvětvové klasifikace ekonomických činností OKEČ, který je přílohou programu START.

Žadatel, nebo alespoň jeden ze společníků, je povinen předložit certifikát Národní asociace pro rozvoj podnikání (NARP) o úspěšném absolvování kursu pro začínající podnikatele, realizovaném některým z Regionálních poradenských center.

Úvěr lze použít jen na tzv. Uznatelné náklady. Maximálně 50% úvěru lze použít na zásoby a provozní náklady. Podpora patří pod pravidlo De Minimis.

6.7.4 Navazující služby

Výše zmíněná vzdělávací část programu - kurzy NARP - Základy podnikání

Vzdělávací program NARPu je podporován z programu Poradenství až do výše 50% ceny kursu. Termíny kurzů Základy podnikání jsou k dispozici a stránkách www.narp.cz.

6.7.5 Způsob a místo předložení

Žádost je nutné předkládat v listinné podobě na pobočky ČMZRB. Formuláře pro Žádost jsou k dispozici na webových stránkách ČMZRB. Přílohy C a D se odevzdávají v elektronické podobě. Text žádosti zasílaný elektronickou poštou pobočkám ČMZRB nelze přijmout, pokud přesáhne objem 2 MB. Zasílání souborů v .zip formátu není možné.

7 Podnikatelský plán – provoz sportovního zařízení

Vypracování podnikatelského plánu je náplní placených kurzů školicích středisek včetně soukromých poradenských institucí. Je zřejmé, že k vypracování kvalitního podnikatelského plánu je třeba důkladný průzkum dlouhodobějšího charakteru. Nezbytná je též oponentura, nejlépe nezávislého odborníka znalého prostředí zvoleného oboru podnikání. V následující kapitole je kladen důraz především na strukturu tohoto strategického dokumentu. Plán je třeba průběžně aktualizovat a přizpůsobovat změnám vnějšího i vnitřního podnikatelského prostředí. Nespornou výhodou při tvorbě vlastního plánu jsou teoretické znalosti z oblasti daňové legislativy, účetnictví, marketingu, managementu atd. Podrobnější popis postupu sestavování podnikatelského plánu je nad rámec této bakalářské práce. Původní dotazník sloužící jako vodítko k sepsání vlastního podnikatelského plánu je k součást přílohy č. 3.

8 Závěr

V úvodní části je ve zkrácené podobě analyzován výchozí stav sektoru malých a středních podniků, přehled vládních institucí poskytujících podpory a vazby České republiky na programy podpor Evropské unie v době uvedení programu START(rok 2000). Tab.1 shrnuje celkový podíl MSP na vybraných makroekonomických ukazatelích. Poukazuje tak na často opomíjenou skutečnou velikost tohoto sektoru, jehož finanční potřeby bývají i přes nejrozličnější podpůrné programy řešeny často nevhodně a nesystémově. Příčina je však v jedné z hlavních vlastností tohoto sektoru, zmíněné Svazem Průmyslu a Dopravy [23]: „MSP jako kapitálově slabší a existenčně volatilnější skupina představuje pro finanční instituce rizikovějšího klienta než větší podniky a ve srovnání s nimi čelí tak vyšší míře zdrženlivosti u dlouhodobějších forem financování spojených zejména s investováním do rozvoje podniku.“

Hlavním posláním programu START je skrz dotovaný kurz „Základy podnikání“ připravit zájemce o samostatné podnikání na vstup do podnikatelského prostředí a zároveň prostřednictvím zvýhodněného úvěru napomoci získání obvykle špatně dostupného počátečního kapitálu. Zvýhodněný úvěr v rámci tohoto programu vyplňuje mezeru na trhu úvěrových produktů, resp. vyrovnává nerovnováhu trhu způsobenou výše zmíněnou existenční nestálostí sektoru.

Je nutné zmínit, že i přes významný přínos programu jednotlivým podnikatelům nelze v současnosti zařadit celkový finanční efekt programu (v porovnání k celkovým dotacím, nebo objemům podpor plynoucích do daného regionu) k hlavním položkám globálních statistik.

Informace obsažené v této bakalářské práci tak vytváří praktickou příručku nejen pro mladého absolventa ekonomického oboru. I potenciální zájemci o samostatné podnikání se mohou inspirovat k využití některé z nabídek a začít svůj nápad realizovat pod vedením zkušených odborníků v rámci vybraného programu nebo rekvalifikačního kurzu. Výčet různých zdrojů podpor a odkazy na poradenské a zprostředkovatelské instituce mohou být zdrojem podnětů i pro zavedené podnikatele zamýšlející další rozvoj firmy.

Bezpochyby svůj potenciální přínos představuje podnikatelský plán v sedmé kapitole, jehož podrobnější rozpracování a následná úspěšná realizace v rámci některého z výše popsanych programů podpory by byla nesporným důkazem kvality této bakalářské práce.

9 Seznam použitých zdrojů

- 1 Holubář, A. Výsledky programu START v ČR. In: *Sborník příspěvků z 1. národní konference Začínající podnikatelé v ČR a zkušenosti s využitím programu „Start“*. Praha. NARP 2003.
- 2 Polák, V. Problémy začínajících podnikatelů v ČR. In: *Sborník příspěvků z 1. národní konference Začínající podnikatelé v ČR a zkušenosti s využitím programu „Start“*. Praha. NARP 2003.
- 3 Janoš, J. EQUAL-CePo. In: *Sborník příspěvků z 1. národní konference Začínající podnikatelé v ČR a zkušenosti s využitím programu „Start“*. Praha. NARP 2003.
- 4 Šagátová, J. EQUAL-SBC. In: *Sborník příspěvků z 1. národní konference Začínající podnikatelé v ČR a zkušenosti s využitím programu „Start“*. Praha. NARP 2003.
- 5 In: *Sborník příspěvků z 1. národní konference Začínající podnikatelé v ČR a zkušenosti s využitím programu „Start“*. Praha. NARP 2003.
- 6 Černý, L. Důležitost podpory podnikání. In: *Sborník příspěvků z 1. národní konference Začínající podnikatelé v ČR a zkušenosti s využitím programu „Start“*. Praha. NARP 2003.
- 7 Pažourek, V. Zkušenosti s pořádáním kurzů. In: *Sborník příspěvků z 1. národní konference Začínající podnikatelé v ČR a zkušenosti s využitím programu „Start“*. Praha. NARP 2003.
- 8 Malach, A. Začínající firmy a výzkum. In: *Sborník příspěvků z 1. národní konference Začínající podnikatelé v ČR a zkušenosti s využitím programu „Start“*. Praha. NARP 2003.
- 9 Vltavský, J. K úvěru může pomoci také "Rating MSP" [online] . [cit. 2004-09-04]. URL: <<http://hn.ihned.cz>> 15. 6. 2004
- 10 Svaz průmyslu a dopravy ČR. Rad pro Rozvoj Podnikatelského Prostředí. [online] [cit. 2004-12-07]. URL: <<http://www.spcr.cz/cz/rprpp>>

- 11 Regioinfo s. r. o. [online] URL: <<http://www.regioinfo.cz>>
- 12 CORDIS-B, CORDIS FP6: What is FP6: Activity Areas: Specific SME activities: [online]. [cit. 2004-12-07]. URL: <<http://www.cordis.lu/fp6/sme.htm>>
- 13 Regioinfo. Liberec. Průvodce programy podpory malého a středního podnikání pro Liberecký kraj ze zdrojů Státního rozpočtu ČR a EU pro rok 2004. 2003.
- 14 Ministerstvo průmyslu a obchodu. Archiv Internetu. Malé a střední podnikání Právní předpisy ke každému titulu - zákon č. 47/2002 Sb. o podpoře podnikání. Zákon 47/2002 Sb., o podpoře MSP - změna: 1/2004 Sb.. [online]. [cit. 2004-12-07]. URL: <<http://www.mpo.cz>>
- 15 Ministerstvo průmyslu a obchodu. Archiv Internetu. Malé a střední podnikání. Zpráva 2003 o MSP – dokumenty analýzy. Statistika Malých a středních podniků [online]. [cit. 2004-12-07]. URL: <<http://www.mpo.cz>>
- 16 Ministerstvo průmyslu a obchodu. Archiv Internetu. Malé a střední podnikání. Zpráva 2003 o MSP – dokumenty analýzy. Podpora MSP v 2003 [online]. [cit. 2004-12-07]. URL: <<http://www.mpo.cz>>
- 17 Ministerstvo průmyslu a obchodu. Archiv Internetu. Malé a střední podnikání. Programy podpory MSP s platností od roku 2004. Změna v realizaci programů pro MSP [online]. [cit. 2004-12-07]. URL: <<http://www.mpo.cz>>
- 18 Ministerstvo průmyslu a obchodu. Archiv Internetu. Malé a střední podnikání. Programy podpory MSP s platností od roku 2004. Programy podpory na rok 2004 [online]. [cit. 2004-12-07]. URL: <<http://www.mpo.cz>>
- 19 Podnikatelský duch na středních školách Leonardo da Vinci projec. URL: <http://www.vsp.cz/menu/verejnost/projekty/podnikatelsky_duch/guide.htm>
- 20 URL: <http://www.6rp.cz/vyzkumne_aktivity_pro_msp>
- 21 URL: <<http://www.aipcr.cz/kontakt.asp>>
- 22 URL: <<http://www.kb.cz>>
- 23 URL: <<http://www.csob.cz>>

24 URL: <<http://www.csas.cz>

25 URL: <<http://www.kraj-lbc.cz/>

26 URL: <<http://www.cmrzb.cz>>

10 Seznam tabulek

Tabulka 1: Podíl MSP na vybraných makroekonomických ukazatelích v letech 1997-2003.....	8
Tabulka 2: Srovnání kurzů CEPAC a START.....	26
Tabulka 3: Souběhy programů APZ Úřadu práce a programu CEPAC a START	27
Tabulka 4: Úspěšnost absolventů kurzů „základy podnikání“ CEPAC a START	27
Tabulka 5: Poměr účastníků kurzů a doporučených podnikatelských záměrů k realizaci.....	34
Tabulka 6: Vzdělávací program Základy podnikání -	34
Tabulka 7: Program START –výsledky za rok 2002 a 1-10/2003.....	34
Tabulka 8: Pořadí okresů podle úspěšnosti v zapojení do programu START	34
Tabulka 9: Zaměření podpořených podnikatelských záměrů 1 – 9/2003	35
Tabulka 10: Věková struktura účastníků programu	35
Tabulka 11: Nově vytvořená pracovní místa	35

Příloha č. 1

Záměrem kurzu bylo seznámit s metodikou a stylem práce v střediscích ANPE (Joelle Zion, Claude Dinsienmeyer, ANPE Reims, Francie), které pro úřady práce ve Francii připravují výběr zájemců o kurzy a rekvalifikace zaměřené na rozvoj podnikatelských dovedností. ANPE je státní organizace, která má po celé Francii na 266 středisek a zaměstnává na 11 000 zaměstnanců. Je zaměřená na rekvalifikace a rozvoj dovedností pro dospělé. Jejimi klienty jsou Úřady práce, podniky a hospodářská sdružení, pro které pořádá kurzy a školení.

Obecný rámec míry sociální pomoci ve Francii:

- v nezaměstnanosti pouze půlroční podpůrčí doba financovaná sociálním pojištěním – následně pouze sociální dávky
- minimální hrubá mzda ve Francii 7100 franků – čistá mzda 5800 franků
- sociální dávka ve Francii - životní minimum 2500 franků – údajně ne-stačí ani na náklady na bydlení a na jídlo.

Možné podpory živnostenského podnikání:

- Státní programy pomoci pro mladé lidi do 26 let.
- Podpora žen k založení podniku
- Podpora zdravotně postižených
- Obecná podpora k zahájení podnikání 30 000 franků
- Regionální programy na podporu podnikání
- Možnost bankovních úvěrů
- Výraznou výhodou je, že první rok nemusí začínající podnikatel platit sociální daně.

1) Systém výběru do kurzů

ANPE organizuje pro úřady práce výběry do rekvalifikačních kurzů pro začínající živnostníky (podnikatelů se tyto kurzy ani nemohou týkat). Po uskutečnění výběru a absolvování kurzů má uchazeč výraznou šanci získat státní podporu.

1,1) I. fáze - vstupní kurz

Výrazná většina zájemců o příspěvek na podnikání absolvuje vstupní dvoudenní kurz – financovaný Úřady práce (ze zdrojů Ministerstva práce).

Zásadně jde o skupinový kurz, kde téměř není prostor pro volnou disku-si. Už jeho systém je založen na tvorbě projektů pro živnostníky. Obsah kurzu je zaměřen na základní informace pro začínající živnostníky:

1. den

- administrativní omezení podnikání
- osobní profil šéfa firmy
- odpovědnost za vedení podniku – pohled na podnik očima zaměstnance a zaměstnavatele
- změna životního stylu

- psychologické aspekty (nároky na čas, rozvodovost)
- hledání zákazníků

2. den

- finanční rozbor
- nutné náklady na vznik podniku
- možnosti financování
- odhad ceny konečného produktu
- administrativní náklady na existenci firmy
- praxe v začínajících podnicích: 60 % si nevyplácí plnou mzdu, 50 % začínajících živnostníků má menší příjem, než je minimální mzda.

Po ukončení kurzu – zájemci vyplní:

- základní dotazník
- tzv. knížku pro podnikatele

Oba dokumenty jsou přikládány do spisu podle kterého se rozhoduje o udělení či neudělení dotace.

Zkušenost z Remeše hovoří o tom, že ročně provedou cca. 30 vstupních kurzů, na nich se účastní cca. 300 zájemců o podnikání a z nich cca. 100 pokračuje v zájmu o založení vlastní živnosti cca. 200 zájemců svou marnou snahu vzdá.

Po vstupní schůzce je možné individuální poradenství organizované ANPE.

1,2) II. fáze - rozpracování projektu

Třítýdenní kurz zaměřený na přípravu projektu. Financuje přímo ANPE (ze zdrojů Ministerstva práce – dotace na výukovou hodinu a zájemce).

Záměrem třítýdenního kurzu je zejména analýza potenciálního trhu. Příprava projektů pro podání pro žádost o úvěr v bance atp. (obdoba zkráceného CEPACu). Důraz je kladen zejména na finanční rozbor možností začínajícího podniku a odhad klientely, konkurenčního prostředí a potřeb trhu.

V některých případech je dokonce umožněna týdenní stáž v podniku, který vykonává podobnou činnost jako má zájem provozovat uchazeč. Po dobu kurzu pobírají stážisté zvýšenou sociální podporu.

Výsledkem kurzu je další rozpracování projektu.

V Remeši z cca. 100 uchazečů II. fáze výběru v projektu pokračuje pouze cca. 50 zájemců.

Je k němu rozpracovaná metodika ANPE jak pro školitele, tak i pro uchazeče v kurzu.

1,3) III. fáze – zařazení do rekvalifikační kurzů

Podle potřeby může být každý ze zájemců zařazen do různých typů kurzů, které mu umožní získat další potřebné dovednosti pro svůj projekt podniku v různých modelech přípravy – např. účetnictví, počítače, CE-PAC atd.

Obecné zásady – od fáze I. po celou dobu práce s klientem existuje možnost individuálního poradenství v ANPE.

Klienti jsou vedeni k tomu, aby sami došli k závěru jestli jejich projekt uspěje nebo ne a podle toho se rozhodli.

Kdykoliv mohou požádat o podporu a posouzení svého projektu – s jasnou perspektivou – zájemci o podporu mají výrazně vyšší šanci uspět pokud absolvují tento proces.

2) Rozhodování o podnikatelských projektech

Ke každému uchazeči a projektu je veden spis a všechny podklady, které zpracovává jsou do něj vkládány. Pro posouzení žádosti je ale nucen zpracovat standardní formulář 12 stran (shodný v celé Francii), který spolu se spisem jde před rozhodovací komisy. Podnikatelský záměr mu-sí být formálně použitelný i pro banku.

Komise která o projektu rozhoduje je složena ze zástupců obce, státní správy (na úrovni českého okresu), úřadu práce, bank a hospodářských, či profesních komor.

V Remeši byla úspěšnost podnikatelských záměrů, procházejících tímto sítím cca. 40 z 50 %.

Příloha č.2: Projekty v oblasti cestovního ruchu v rámci programu START

Fitness služby a řízení volného času

Lucie Kubíková, Bc.

Vysoké Mýto

Kurz základů podnikání jsem absolvovala v Hradci Králové. Svůj podnikatelský záměr jsem úspěšně obhájila 31. července 2002.

Můj důvod k podnikání byl jednoduchý – snaha řídit samostatně vlastní život. Vzhledem k tomu, že jsem těsně před zahájením podnikání studovala, nebyla jsem nucena řešit žádnou finanční krizi. Vedlo mě k tomu čistě moje vlastní rozhodnutí a snaha osamostatnit se hned od počátku.

Můj obor jsou fitness služby a řízení volného času – to je v této době žádaný element, a díky tomu jsem neměla žádný vážnější důvod to nezkusit.

Před začátkem podnikání jsem absolvovala pouze Kurz pro začínající podnikatele, s firmou EPIS spol s r. o. v Hradci Králové. Další učení a přípravy splynuly s praxí a tvrdou realitou při zahájení podnikání!

Program START mi umožnil podívat se na veškeré možné problémy, které by člověk jinak dopředu nikdy neřešil a neuvažoval o nich. Zvlášť přínosné bylo, podle mého názoru, vypracování podrobného Podnikatelského plánu, který mi dodnes slouží jako jakési "vodítko" a směrnice mého podnikání. Neustále srovnávám např. předpokládané výše nákladů nebo tržeb s reálnými náklady a tržbami. Musím říci, že se z větší části shodují!

Problémy, které nastávaly a ještě nastávají v začátcích, jsou obvyklé. Neochota a nespolehlivost najatých firem, věčné kompromisy mezi mojí představou a tím, co je možné a reálně zařídit, samozřejmě věčná finanční tíseň, zvlášť v začátcích a při budování fitcentra, neschopnost institucí a úřadů vyhovět či vyřídit veškeré záležitosti rychle.

Praktické problémy při zařizování a vybavování „fitka“ spočívaly hlavně v tom, nenechat se okrást a zbytečně se naivně nenachytat na "zkušené" majitele firem, které jsem najímala na různé zakázky! Veškeré tyto záležitosti jsem ve velké míře zařizovala sama a v konečné fázi mi pomáhala hlavně maminka, brácha a pár kamarádů, bez jejichž pomoci bych ten hektický závěr zvládla jen velmi, velmi těžko a hlavně o hodně později, než jsem si stanovila!

Nyní je situace naprosto stabilizovaná, protože v tomto oboru je rozhodující hlavně 1. rok existence! Pokud jsem přežila všeobecně slabé léto, troufám si věřit, že to půjde i dál. Zima, podzim a jaro jsou opravdu velmi silná období, ve kterých funguji na 110% a nemohu si dovolit žádnou úlevu. Což mě naprosto naplňuje a uspokojuje!

Pomoc, kterou by samozřejmě potřeboval každý z nás, kdo začíná, jsou pouze a jen finance, ani ne proto, že bych je nebyla schopna vydělat, ale abych mohla realizovat další a další nápady a plány s rozšiřováním svého podnikání rychle a podle svých představ. Ale věřím, že se to více méně daří i bez dalších financí!

Moje poučení z této krátké podnikatelské epochy je jednoznačné: musela jsem udělat hodně rozhodnutí, o kterých jsem nemohla předem vědět, jestli jsou správná nebo prodělečná. Nic není zadarmo a také na jednání s lidmi a firmami je znát můj velký obrat v chování, rozhodnosti a obranyschopnosti.

A závěr: pokud budu chtít vést své podnikání úspěšně, je to jen a jen tvrdá práce, která mě naplňuje, a každý drobný úspěch, ale i neúspěch motivuje k další práci!

Provozování sportovně rehabilitačního zařízení

David Kramár

Žďár nad Sázavou

Jedná se o začínající firmu, která se zabývá provozováním sportovně rehabilitačního zařízení. Snažím se vybudovat nejmodernější fitness centrum, které bude poskytovat ucelenou nabídku sportovně rehabilitačních aktivit a služeb v oblasti fitness a aerobiku.

Zatím podnikám za účasti odpovědného zástupce, ale do konce roku 2003 absolvuji rekvalifikační kurz zaměřený na cvičitele ve fitness, což mě umožní podnikat v daném oboru samostatně. Mezi mé koníčky a záliby patří sport, jsem reprezentantem ČR v rychlobruslení. Zúčastnil jsem se ZOH 2002 v Salt Lake City v USA. 8 let jsem aktivním sportovcem, aerobik cvičím 5 let, jeden rok jsem působil jako cvičitel aerobiku ve fitness centru.

Cílem projektu bylo a je vybudování kvalitního fitness centra, zaměřeného především na ženy, vybaveného vhodnými cvičicími stroji. Současně s provozem sportovního zařízení je nabízen prodej vitamínů a posilovacích doplňků pro sportovce. V této oblasti spolupracuji především s MUDr. Mackem ze Žďáru nad Sázavou, který se na tuto problematiku specializuje.

Podle úspěšnosti podnikání chci vytvořit ve firmě od roku 2004 další pracovní místo, kde počítám se svojí sestrou Marcelou Kramárovou, která v tomto roce dokončila střední školu a je nezaměstnaná. Je také reprezentantkou ČR v rychlobruslení a po získání potřebné kvalifikace může aktivně působit jako cvičitelka.

Provozovna je umístěna v objektu Domu kultury ve Žďáře nad Sázavou. Předností pronajímaných prostor je především umístění v centru města v největším kulturním zařízení ve městě. Fitness centru nechybí prostorné šatny a sprchy se sociálním zařízením. Nezbytnou součástí naší nabídky je možnost parkování na přilehlém velkém parkovišti, stejně jako snadná dosažitelnost MHD.

Fitness centrum je vybaveno moderními sportovními stroji, činkami a trenažery špičkové úrovně, které dodala firma KETTLER, EXCEL SPORT, PROTEUS a SPARTAN.

Jako první ve Žďáře nad Sázavou nabízím světovou novinku v podobě Aerobic Speed (neboli aerobik na kole), která uspokojí nejnáročnější požadavky návštěvníků a odborníků. Tato forma cvičení je velmi moderní především v Americe. U nás je toto cvičení provozováno ve velkých městech.

Cílovou skupinou zákazníků jsou ženy ze Žďáru nad Sázavou a okolí, které mají zájem o cvičení aerobiku. Aerobní sál se zrcadlovou stěnou je určený pro skupinová cvičení. Je chloubou fitness centra. Konkurenční fitness centra jsou vybaveny nevhodnými stroji pro ženy. Obě stávající fitness centra se zaměřují především na posilovací cvičení a ne na aerobik. Dalšími zákazníky jsou sportovci z různých sportovních odvětví a klubů. Zde využívám svých kontaktů mezi sportovci a trenéry. Využívám též svých známostí se sportovci v rychlobruslení z jednotlivých zemí Evropy, především v Holandsku a Německu.

Předností je, že ve Žďáře nad Sázavou je asfaltová rychlobruslařská dráha vhodná k přípravě na kolečkových bruslích. Svou délkou 333 metrů je nejdelší speciální dráhou ve střední Evropě. Je nejvíce vhodná k tréninku rychlobruslení. Již v současné době ji využívají oddíly z Polska, Rakouska a Maďarska.

Dalšími zákazníky jsou hosté sousedícího hotelu, kde ve spolupráci s vedením hotelu připravuji nabídku našich služeb, která je nabízena všem hostům.

S-Fitness dále nabízí:

- služby osobního trenéra
- odborné poradenství ve sportovní výživě (doplňková výživa, pitný režim)
- odborné poradenství pro posilování a regeneraci, včetně vypracování individuálního tréninkového plánu

- na základě zdravotního stavu klienta a jeho osobních potřeb, sestavuje dlouhodobé cvičení a stravovací programy

Bez poskytnutého úvěru z programu START od Českomoravské záruční a rozvojové banky a. s., který byl poskytnut ve výši 380.000,-- Kč, bych fitness centrum nemohl otevřít. Využil jsem nabídky ČMZRB a. s. s možností odkladu první splátky úvěru o 12 měsíců. Ihned po podpisu smlouvy jsem začal realizovat svůj podnikatelský záměr v praxi. První splátka mě čeká v srpnu roku 2004. Do projektu jsem samozřejmě vložil i vlastní finanční prostředky ve výši cca 100.000,-- Kč. Měsíční tržby mi dovolují bez problémů uhradit veškeré náklady spojené s provozem.

Dovoluji si uvést, že za tu poměrně krátkou dobu podnikání se mi podařilo vybudovat fitness centrum na úrovni. Myslím, že prostředky z programu START jsem vynaložil správným směrem.

„Penzion Vyšehrad“

Ivan Horváth

Hustopeče nad Bečvou

Motivace pro podnikání (důvod zahájení podnikání):

Vlastním objekt – rodinný dům, který byl pro moje potřeby příliš velký. Moje přítelkyně využila zbývající prostory pro podnikatelskou činnost – ke zřízení penzionu Růže. V době, kdy byl penzion v provozu, stávající prostory nebyly dostačující. Důvodem pro zahájení mé podnikatelské činnosti tedy byly kapacitně omezené prostory. Naskytla si mi příležitost výhodného odkoupení nových prostor od obce Hustopeče nad Bečvou. K nemovitosti náleží přilehlý pozemek, který vytváří další možný potenciál k rozšíření nabídky poskytovaných služeb.

Obor a předpoklady pro výkon podnikání:

Odborné předpoklady mám k jiné činnosti – jsem vyučen truhlářem, ale ve výkonu vojenské služby jsem se seznámil s profesí číšníka a kuchaře. K provozování uvedené živnosti jsem zvolil odpovědného zástupce, který v daném oboru působí několik let a má dostatečné praktické zkušenosti.

Příprava pro podnikání:

K přípravě na podnikatelskou činnost jsem především využil pro-gramu START. Vlastní kurz Základy podnikání mi podal ucelené informace nutné k zahájení podnikatelské činnosti. Dalším podnětem byly na-čerpané zkušenosti z mého předchozího zaměstnání v MR Požárním servisu, kde jsem vykonával funkci vedoucího výroby. V tomto zaměstnání jsem se seznámil s právními předpisy a riziky podnikání, což mi umožnilo získat základní přehled v oblasti malého a středního podnikání.

Využití programu START:

Program START a jeho podmínky se mi jevily jako nejvhodnější – jak z hlediska možnosti rychlého načerpání teoretických poznatků, tak v oblasti praktické – tedy výhodné získání finančních prostředků. Zvláště jsem ocenil odbornou konzultační pomoc při sestavování mého podnikatelského záměru. Peněžní prostředky získané z programu START mi umožnily zahájit podnikatelskou činnost – převážně jsem je vložil do rekonstrukce koupeného objektu..

Problémy na počátku podnikání (překážky a bariéry):

Hlavním problémem, který se vyskytl v počátku podnikatelské činnosti, byly v podstatě administrativní záležitosti - vyřízení stavebního povolení. Majitel sousedního objektu je v konkurzu. K zahájení vlastních stavebních prací bylo nutno získat souhlas kompetentní osoby z jeho firmy. K zamýšleným stavebním úpravám nebyla druhá strana opakovaně ochotna komunikovat, a tím dát souhlas. Problém byl vyřešen s pomocí vedení stavebního úřadu.

Způsoby překonání překážek (jak a za pomoci koho se podařilo je překonat):

V současné době jsou poměrně značné problémy spojené se získáním úvěru – řada bankovních domů není svými produkty příliš příznivě nakloněna právě začínajícím podnikatelům. Podmínky získání úvěru jsou v těchto případech nastaveny velmi přísně. Právě z tohoto důvodu se mi jeví programy podpory malého a středního podnikání jako skutečně přístupné začínajícím podnikatelům.

Současná situace (stadium vývoje podnikatelské praxe, úspěchy v praxi):

Podnikatelský plán se dařilo realizovat dle nastíněné představy. V místě podnikání proběhly stavební úpravy, které jsou v současné době ve stadiu kolaudace. V průběhu těchto úprav se nevyskytly žádné vážnější problémy ze strany dodavatelů. Harmonogram prací byl dodržen. V nejbližším období bude provedeno dovybavení objektu nábytkem a dalším zařízením.

Prognóza do budoucnosti:

Předpokládaný termín otevření penzionu je naplánován ke konci roku 2003. Vlastní podnikatelský plán obsahuje do budoucna rozšíření nabídky poskytovaných služeb.

V následujícím roce budou provedeny venkovní úpravy – např. zřízení zahradní restaurace, uvažuje se o provozování koupaliště, které by sloužilo návštěvníkům hotelu, a tenisového kurtu. Nezbytnou součástí bude i dětský koutek.

Jakou pomoc byste potřeboval, jaké produkty:

Firma má dostatečné zajištění kontakty na firmy specializující se na různé typy činností. Do budoucna tyto kontakty a informace budou představovat významný potenciál firmy a i ony přispějí k vybudování dobré pozice na trhu. V současné době nemám potřebu dalšího úvěru. Do budoucna však bude nutné obstarat dostatek prostředků pro rozšíření poskytovaných služeb.

Příloha č.3: Podnikatelský plán

1. Obsah:

Následující stránky tohoto dotazníku stanoví:

- Návrh podniku, jeho produktu či služeb a segmentu trhu k realizaci produktu podniku
- Tým manažerů (strukturu řízení)
- Navrhované ceny a finanční náročnost zřízení podniku i jeho provozování
- Vyhlídky na vývoj finanční situace podniku

2. Identita podniku

2.1.1	Obecná data plánovaného podniku		
Název podniku			
Právní forma podniku			
Adresa			
Sektor podnikání			
2.1.2	Osobní data začínajícího podnikatele		
Jméno a příjmení			
Specializace			
Pozice v podniku			
Adresa			
Telefon			
Fax			
E-mail			
2.1.3	<i>Podílníci (spolumajitelé) navrhovaného podniku</i>		
Jméno a příjmení partnera	Podíl na podniku v %	Pozice v podniku	Odbornost, Specializace, Vědecké a odborné znalosti , Zkušenosti

3. Popis nového podniku

3.1 Obor působnosti a funkce nového podniku

Uveďte funkce vašeho podniku:

Přiložte organizační schéma podniku (pokud jej máte).

3.2 Lidské zdroje (zaměstnanci)

Kolik bude vytvořeno stálých pracovních míst?

Popište funkce zaměstnanců. V jakých pozicích je chcete zaměstnat?

1.	<i>Řídící personál (manažeri)</i>	
2.	<i>Vědecký personál</i>	
3.	<i>Technický personál</i>	
4.	<i>Pomocný personál</i>	

3.3 Existující infrastruktura

Uveďte veškeré dnes již existující infrastruktury, jež budou v rámci vašeho podnikání použity

	Pokud ano, označte	Množství/velikost
Pozemky	☐	m ²
Budovy	☐	m ²
Jiné materiální infrastruktury	☐	kusů

Popište existující infrastruktury (pokud detailní informace existují)

4. Podnikatelské prostředí

4.1 Trh a konkurence:1

Zde popište úsek trhu, o který se pro odbyt produktů svého podniku zajímáte. A nezapomeňte uvést také charakteristiku vaší potenciální konkurence, včetně popisu jejího očekávaného vývoje.

Poznámky:

1 Pod pojmem podnikatelské prostředí rozuměj vše, co na poli aktivit nového podnikatele ovlivňuje jeho/její aktivity. Každý začínající podnikatel se musí zajímat o trh, na nějž chce vstoupit a na němž se chce ucházet o podíl. Musí znát své konkurenty a sledovat jejich kroky. Při odpovědích na následující otázky proto mějte na paměti, že jejich cílem je přimět začínajícího podnikatele těmito otázkami k promyšlení všech důležitých kroků a tak jej seznámit s podmínkami úspěšného podnikání co nejlépe. Pokud neumíte na některé otázky odpovědět, můžete je vynechat. Ale pamatujte, že je ve vašem zájmu umět co nejlépe odpovědět na všechny.

Většina odpovědí na položené otázky se týká vašich vlastních odhadů. O to jde, to je třeba dělat, to je třeba cvičit. Proto se nemusíte starat o to, kde najdete data a speciální studie o vašem sektoru podnikání, ale chcete-li být v podnikání úspěšní, musíte se o tento sektor zajímat a od nynějška musíte hledat, sbírat a analyzovat všechny informace, nějak se týkající vašich aktivit, vašeho sektoru, vašich konkurentů atd.

Je zde rovněž třeba zdůraznit, že vaše odpovědi se musí co nejvíce vztahovat k vašim aktivitám a částečně taky k trhu, na nějž chcete vstoupit a kus jej zabrat pro sebe. Když odpovídáte na otázky, vztahující se k vašemu sektoru, snažte se specifikovat váš cílový trh, na nějž chcete vstoupit. Tedy např. když budete vyjmenovávat své hlavní konkurenty, musíte uvést ty, kteří na vámi zvoleném úzkém úseku trhu operují a ne nadnárodní korporace, jež sice operují ve vašem sektoru, ale na trhu globálním.

4.1.1 Stav trhu. (Tyto informace jsou vám k dispozici v místních Obchodních komorách).

Charakterizujte v max. 5-ti bodech dnešní stav trhu, na němž se chcete prosadit

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Jak se bude podle vás trh vyvíjet v příštích 3 letech?

☐ Bude růst

☐ Bude upadat

☐ Nezmění se

Které faktory (důvody) budou tomuto očekávanému vývoji napomáhat? Uveďte jich 5 v pořadí významnosti (od nejvýznamnějšího k nejslabšímu):

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Uveďte významné kategorie zákazníků (sektory trhu), na něž bude odbyt vašich produktů zaměřen.

Kategorie zákazníků v subsektoru (sektoru) trhu	na něž se orientuje váš podnik
1.	☐
2.	☐
3.	☐

Kde je základna vaší klientely podle vašeho přesvědčení:

☐ Na místním trhu (omezeném na město či region)

☐ Kraj

☐ Česká republika

☐ Zahraniční trhy

☐ Kdekoliv. Popište blíže:

4.1.2 Analýza konkurence: Hlavní konkurenti - a pozice vašeho podniku vůči konkurenci na zvoleném úseku trhu

Informace, uvedené níže, se musí vztahovat ke zvolenému úseku trhu, tj. na trh, na němž chcete se svým produktem vstoupit a jehož část chcete pro své produkty získat.

Kdo jsou hlavní konkurenti vaší firmy? Uveďte 5 těch nejvýznamnějších.

Jméno

Působíště

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Které stránky svých konkurentů považujete za nejsilnější a které za nejslabší?

Silné stránky – Výhody	Slabé stránky – Nevýhody

Jaká je obvyklá fakturační politika, jež vládne na trhu, na nějž zamýšlíte vstoupit? (Jaké jsou obvyklé doby splatnosti, platební morálka, možnosti získání krátkodobých a dlouhodobých půjček, slevy, speciální nabídky atd.) Popište na 5-ti řádcích:

Na jaké úrovni bude stanovena cena vašeho produktu/služby a podle jakých kritérií?

Jaké prostředky budete používat k prodeji vašeho produktu/služeb? (Distribuční síť, soukromé prodejny, inzerce atd.)

Jaký bude podle vašeho osobního mínění vývoj konkurence v průběhu příštích 3 let?

☐ Bude růst

☐ Bude slábnout

☐ Nezmění se

Jaké jsou nejvýznamnější důvody, na jejichž základě očekáváte tento vývoj?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

☐ Slabě vzroste ☐ Slabě klesne ☐ Nezmění se
☐ Vzroste významně ☐ Klesne významně

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Nyní zkuste shrnout všechny doposavad vámi uvedené údaje pomocí vyplnění následující tabulky na základě odpovědí na tyto otázky:

- [illegible]

5. Účel investice (zřízení nového podniku)

5.1 Označte ekonomický sektor, do něž váš podnik svým charakterem patří?

- ☐ Výroba ☐ Obchod ☐ Služby a turismus

5.2 Zaškrtněte v následujícím přehledu ty charakteristické rysy, jimiž se vyznačuje váš plánovaný podnik. A rozveďte své odpovědi.

- ☐ **Ovlivní lokální ekonomiku**
(Rozveďte svou odpověď)
- ☐ **Zavádí nové technologie** (efektivnější, ekologičtější ...)
(Rozveďte svou odpověď)
- ☐ **Má inovační charakter**
(Rozveďte svou odpověď)
- ☐ **Využívá potenciál informačních a komunikačních technologií**
(Rozveďte svou odpověď)
- ☐ **Přispívá vývoji, výrobě a marketingu nových produktů a služeb**
(Rozveďte svou odpověď)
- ☐ **Vztahuje se k produktům a výrobním procesům, jež konstruktivně přispívají vývoji tradičních kulturních norem země**
(Rozveďte svou odpověď)
- ☐ **Prosazuje kvalitu**
(Rozveďte svou odpověď)

- ☐ **Napomáhá ochraně/zlepšování životního prostředí**
(Rozved'te svou odpověď')
- ☐ **Přispívá vývoji lokální ekonomiky, společnosti a trhu práce**
(Rozved'te svou odpověď')
- ☐ **Přispívá výrobě, standardizaci, balení i prodeji tradičních a řemeslných produktů** (Rozved'te svou odpověď')
- ☐ **Přispívá výrobě, standardizaci, balení i prodeji "organických" (tzn. recyklovatelných) produktů.** (Rozved'te svou odpověď')
- ☐ **Přispívá rozšiřování příležitostí kvalitního využití volného času v oblasti rekreačních a zábavných služeb, zaměřených na sportovní aktivity občanů**
(Rozved'te svou odpověď')
- ☐ **Přispívá rozvoji turistických a tématických turistických služeb (např. sportovní turistiky, agroturistiky atd.), jež mají "přátelské charakteristiky" vůči životnímu prostředí**
(Rozved'te svou odpověď')

5.3 Dlouhodobé a krátkodobé cíle vašeho podnikání²

Za dlouhodobé cíle jsou považovány ty, jejichž realizace bude trvat několik let (více než jeden rok). Nepopisujte však jen cíle vašeho podniku, zaměřte se i na jeho specifické produkty a služby, na trh, ceny, různé funkce podniku a na očekávaný vývoj jeho finanční situace.

Krátkodobé cíle jsou ty, jež mají být uskutečněny do jednoho roku.

² Jaký směr a impuls dáte svému podniku bude zřejmé z krátkodobých a dlouhodobých cílů vaší podnikatelské aktivity. Začínáte-li dnes podnikat, pak si musíte stanovit cíle, jichž chcete dosáhnout za rok, dva, tři... A uvést je již sem, do tohoto dotazníku. Nemusíte samozřejmě uvést 4 krátkodobé a 4 dlouhodobé cíle, ale pokud máte vytyčen jeden krátkodobý či dlouhodobý cíl, uveďte jej zde.

Jaké máte dlouhodobé cíle? Uveďte ty nejvýznamnější v pořadí podle jejich priority

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Jaké máte krátkodobé cíle? Uveďte ty nejvýznamnější v pořadí podle jejich priority

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

6. Popis investic

	Typ - Množství	Cena v Kč
6.1 Stavební úpravy pracovních prostor		
Stavební úpravy (přestavba pracovních prostor)		
Instalační práce na následujících systémech: ☐ rozvody elektřiny, vody a kanalizace ☐ protipožární ochrana ☐ klimatizace, větrání, bezpečnostní ochranný systém ☐ stlačený vzduch ☐ komunikační sítě (vybavení a kabeláž) ☐ skladiště (chlazení, údržba, sušení) ☐ Pomocné prostory jako boudy, stavební buňky, šatny...		
Cena za dopravu, instalaci a zprovoznění uvedených systémů		
6.2 Vybavení. (tato kategorie se týká cen zakoupení nepoužitého nového vybavení, nutného pro zajištění provozuschopnosti podniku):		
<i>Výroba a balení</i>		
<i>Mechanizace a automatizace</i>		
<i>Kontrola a řízení kvality</i>		
Zařízení pro manipulaci s materiálem (mostové jeřáby, manipulační vozíky a hydraulické zvedáky , pásové a jiné dopravníky atd.)		
<i>Dopravní prostředky</i>		
<i>Vybavení pro kontrolu znečištění životního prostředí</i>		
<i>Nábytek a vybavení</i>		
<i>Počítače a software pro výrobu</i>		
Kancelářské vybavení a periferní zařízení (telefony, faxy, tiskárny a odpovídající software)		

Nákup počítačů a software (nebo jejich nájemné) pro obchodování prostřednictvím internetu (e-business)		
Ceny dopravy, materiálů, instalací a operací, uvedených výše .		
6.3 Propagace. Tato kategorie povoluje následující náklady:		
Náklady za účast na veletrzích (náklady na pronájem a vybavení výstavních prostor a stánků)		
Náklady za komunikační spojení a předplatné zdrojům informací za účelem propagace produktu vaší firmy		
Cestovní náklady a diety, spojené se zajišťováním propagace vašeho produktu či služeb		
Náklady na inzeráty v lokálních a národních denících i specializovaných magazínech		
Náklady na přípravu a tisk propagačních materiálů. Náklady na propagaci prostřednictvím internetu a multimedií		
6.4 Ostatní náklady. Ty mohou zahrnovat jen následující výdaje:		
Transfer technologií		
Technická podpora (inspekce, konzultace)		
Průzkumy trhu		
Náklady na úřední zřízení a zavedení firmy (vyřízení všech povolení, formalit, přihlášek, žádostí, kontaktů a vazeb s různými úřady a institucemi atd.)		
Celkem		

Souhrnný přehled nákladů

	Náklady v Kč
1.1 Stavební úpravy	
1.2 Vybavení	
1.3 Reklama, Propagace	
1.4 Ostatní náklady	
Celkem:	

7. Schéma financování³

3 Poskytněte doklady vaší schopnosti podílet se na spolufinancování vašeho podniku. Uveďte především výši vašich bankovních kont a vyčíslete váš další osobní majetek.

Zde prokažte svou schopnost podílet se svým dílem na vytvoření potřebných finančních fondů.

V případě, že váš projekt bude vyžadovat půjčku, prokažte zde vaši schopnost napsat písemnou žádost na příslušnou banku na potřebné úrovni

FONDY	Množství	% z celku
Vlastní fondy		Nejméně 20%
Půjčky		
Veřejné zdroje		Až do 50%
CELKEM:		100%

8. Finanční výhledy

Odhadněte obrat vašeho nového podniku za:

Za první rok: Kč

Za druhý rok: Kč

Za třetí rok: Kč

Pokud ano, pak uveďte od kterého roku s exportem začnete

Budete svůj produkt exportovat? ☐ 1.rok ☐ 2.rok ☐ 3.rok

Pokud ano, kolik % obratu očekáváte z exportu?

Za první rok

Za druhý rok

Za třetí rok

Skladba provozních nákladů vašeho podniku:

	1.rok	2.rok	3.rok
Mzdy	Kč	Kč	Kč
Suroviny	Kč	Kč	Kč
Energie	Kč	Kč	Kč
Poplatky	Kč	Kč	Kč
CELKEM A			

Do následující tabulky uveďte své odhady vyjmenovaných nákladů vaší nové firmy za první tři roky jejího provozování:

Váš podnik může rovněž vyžadovat následující výdaje:

	1.rok	2.rok	3.rok
Úroky z půjčky	Kč	Kč	Kč
Inzerce a reklama	Kč	Kč	Kč
Náklady na výzkum a vývoj	Kč	Kč	Kč
CELKEM B			

V následující tabulce uveďte odhad hrubého zisku (před zdaněním), jenž očekáváte v průběhu prvních 3 let provozu zřizovaného podniku:

		1.rok	2.rok	3.rok
1.	Příjem • Prodej zboží • Prodej služeb			

	• Ostatní příjmy			
2.	Celkové náklady (A+B)			
3.	Odpisy (amortizace)			
4.	Hrubý zisk (1-2-3)			

Popište jaký má váš podnik (vaše podnikání) potenciál pro další rozvoj. (Jaké vyhlídky na budoucí rozvoj podniku dnes vidíte). Tato svá očekávání zdůvodněte.

Příloha č. 4 Zkušenosti s podporou začínajících podnikatelů na ÚP ve Frýdku-Místku

Nabídka služeb zájemcům o podnikání

Při hledání možností a způsobů ovlivňování zaměstnanosti jsou využívány nástroje aktivní politiky zaměstnanosti. Úřadem práce ve Frýdku-Místku je věnována pozornost také sebezaměstnávání uchazečů o zaměstnání, kteří jsou v evidenci nezaměstnaných. Jde tedy o vytváření nových pracovních míst pro samostatnou výdělečnou činnost a tím o žádoucí snižování nezaměstnanosti s možným multiplikačním efektem vytváření dalších pracovních míst.

Úřad práce ve Frýdku-Místku nabízí zájemcům o podnikání z řad uchazečů o zaměstnání řadu služeb, které jim mohou napomoci vhodně směřovat své plány a záměry do budoucna či zvážit možnosti profesního uplatnění.

Jedná se o komplexní program zahrnující tyto služby:

- individuální poradenství
- informační seminář
- rekvalifikační kurz
- poskytnutí finanční výpomoci začínajícím podnikatelům (dle vyhlášky MPSV ČR č. 35/1997 Sb., kterou se stanoví podrobnosti zřizování společensky účelných pracovních míst a vytváření veřejně prospěšných prací).

Jednou z výše uvedených služeb a poradenských aktivit nabízených nezaměstnaným je dvoudenní informačně-poradenský seminář s názvem Byznys klub, jež úřad práce organizuje s měsíční periodicitou již třetím rokem. Jde o bezplatnou nabídku rad a informací pro všechny zájemce o podnikání, a to i pro ty, kteří zatím nemají o své podnikatelské činnosti jasnou představu či nejsou rozhodnutí, zda se do podnikání vůbec pustí.

Ve spolupráci se zástupci finančního a živnostenského úřadu, okresní správy sociálního zabezpečení a dalších organizací a institucí nabízí úřad práce v rámci tohoto semináře potenciálním podnikatelům podněty, co vše musí zvážit a posoudit, a informace, které jsou nezbytně nutné pro zahájení podnikatelské činnosti a nebo mohou být pro podnikání přínosné v budoucnu. Jde především o povinnosti týkající se registrace podnikatelské činnosti a nutné kroky, které musí začínající podnikatel učinit před a bezprostředně po zahájení podnikání. Dále jsou předávány informace o projektech Evropské unie dostupných pro podnikatele, o možnostech spolufinancování podnikatelských záměrů z různých zdrojů, o službách nabízejících zprostředkování obchodních kontaktů v rámci ČR i EU, o nabídce odborných poradenských služeb pro podnikatele atd. Pro některé budoucí podnikatele, jež se hodlají stát také zaměstnavateli, mohou být přínosné informace z pracovního práva. S ohledem na požadavky klientů jsou poskytovány také základní informace z oblasti účetnictví a ekonomiky vedení firmy. Za dobu konání semináře využilo možnosti bezplatné účasti na semináři více než tisíc zájemců o podnikání, přičemž někteří se po získání nezbytných informací rozhodli řešit svou situaci jiným způsobem než je realizace podnikatelské činnosti.

Ti z účastníků semináře, kteří mají na trhu práce prokazatelně malou šanci najít si uplatnění v pracovním poměru, a třeba i proto se hodlají realizovat v samostatné výdělečné činnosti, mohou být úřadem práce za určitých podmínek zařazeni do třítydenního rekvalifikačního kurzu. Cílem tohoto kurzu je předat zájemcům o podnikání, kteří již mají jasnou představu o své podnikatelské činnosti, ucelený systém informací tak, aby jejich podnikání mělo co největší šanci na úspěch. V rámci kurzu se nezaměstnaní naučí posuzovat základní ekonomické ukazatele související s podnikáním, jsou upozorňováni na důležitost

zmapování konkurence, dodavatelsko-odběratelských vztahů apod. a především si zpracují svůj podnikatelský záměr a poté jej obhajují u závěrečných zkoušek. Rekvalifikační kurz, který byl koncipován na základě konkrétních požadavků úřadu práce, slouží k tomu, aby si zájemci o podnikání sestavili svůj podnikatelský záměr a získali potřebné informace o záležitostech souvisejících s podnikatelskou činností. Vzdělávací zařízení, zajišťující uvedenou rekvalifikaci, zároveň nabízí možnost následných konzultací absolventů kurzu po zahájení jejich podnikání.

Obsahová náplň kurzu (právní formy podnikání, živnostenský zákon, obchodní zákoník, zákoník práce, daňová soustava, účetnictví v podniku, sociální pojištění, zdravotní pojištění, finanční zdroje a podpory malého a středního podnikání, pojištění podnikatelských rizik, marketing, psychologie v praxi podnikatele, struktura podnikatelského plánu, využití PC) byla sestavena tak, aby potenciální podnikatelé byli dostatečně připraveni na všechny okolnosti které se vstupu do podnikání a jeho následné realizace bezprostředně dotýkají, a to především s ohledem na své povinnosti a případná rizika či ohrožení vztahující se k podnikatelské činnosti.

Jelikož uvedené služby jsou určeny většinou jen uchazečům o zaměstnání (s výjimkou Byznys klubu), snaží se úřad práce spolupracovat při hledání možností podpory i pro zájemce o zaměstnání, kteří nejsou v evidenci nezaměstnaných. Takové nabídky skýtají nejrozličnější státní programy či programy Evropské unie. Úřad práce ve Frýdku-Místku je například zapojen do dvou projektů iniciativy EQUAL, jež jsou spolufinancovány Evropskou unií a jejichž cílem je mimo jiné i podpora začínajících podnikatelů (poradenské služby, informační servis, kurzy a školení, tvorba počítačových programů a internetových stránek, atd.).

Pro začínající podnikatele, ale i pro ty, kteří svou podnikatelskou činnost chtějí dále rozšiřovat, připravil úřad práce informační brožuru, která obsahuje nejen výše uvedené informace, ale také řadu dalších doplňkových údajů a podnětů pro lepší orientaci podnikatelské veřejnosti (elektronická verze je přístupná na adrese: <http://fm.uradprace.cz/> v sekci „Informační servis“).

V rámci semináře i individuálního poradenství jsou klienti informováni také o možnosti využití programu START určeného začínajícím podnikatelům, díky němuž lze získat bezúročnou půjčku u Českomoravské záruční a rozvojové banky. Podmínkou pro podání žádosti o půjčku je absolvování kurzu, který realizují Regionální poradenská informační centra. Úřad práce ve Frýdku-Místku také v letošním roce tento kurz několika klientům uhradil.

Finanční podpora úřadu práce při zahájení podnikání

Na realizaci vybraných podnikatelských záměrů může úřad práce poskytnout finanční příspěvek k částečné úhradě některých nákladů nezbytných pro zahájení samostatné výdělečné činnosti. Příspěvek však může získat jen ten klient (za předpokladu, že jeho umístitelnost na trhu práce je z nejrozličnějších důvodů ztížena), jehož podnikatelský **záměr je** nejen z ekonomického pohledu kvalitní a reálný, ale zajišťuje také časově neomezené uplatnění na trhu.

Finančními příspěvky aktivní politiky zaměstnanosti se úřad práce snaží podněcovat a podporovat uchazeče o zaměstnání v nalezení možnosti uplatnění na trhu práce sebezaměstnáním, s možným efektem vytvoření dalších pracovních míst.

Dle Vyhlášky MPSV ČR č. 35/1997 Sb., kterou se stanoví podrobnosti zřizování společensky účelných pracovních míst a vytváření veřejně prospěšných prací je možné poskytovat tyto formy příspěvků začínajícím podnikatelům (vše do výše max. 80 tis. Kč):

- návratná finanční výpomoc
- dotace na úhradu úroků z úvěrů
- jiná dotace na zřízení účelného pracovního místa

V minulých letech podporoval Úřad práce ve Frýdku-Místku začínající podnikatele především prostřednictvím návratných finančních výpomocí, v současné době však poskytuje dotace na zřízení účelných pracovních míst k samostatné výdělečné činnosti a to formou částečné úhrady pořizovacích nákladů na hmotný či nehmotný majetek. Příjemce příspěvku se zaváže realizovat podnikatelskou činnost minimálně po dobu dvou let, v opačném případě musí vrátit poměrnou část dotace za dobu, kterou nesplnil.

Úřad práce provádí zpětné hodnocení účinnosti nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, v rámci kterého je zjišťováno, kolik uplatněných osob z řad nezaměstnaných – v tomto případě začínajících podnikatelů – se vrátilo zpět do evidence úřadu práce po splnění všech podmínek souvisejících s přijatými příspěvky.

Dá se říci, že v podmínkách trhu práce regionu jsou výsledky vcelku úspěšné, jak ukazuje následující tabulka. Právě v případě nástroje „samostatná výdělečná činnost“ (SVČ), kdy různé prameny hovoří o tom, že cca 60 % začínajících podnikatelů do 1 roku ukončí svou činnost, se jeví pouze 16 - 20 %-ní míra návratnosti podnikatelů do evidence nezaměstnaných jako velmi přijatelná. Jelikož však jde o vyhodnocení realizace podnikatelské činnosti začínající v minulých obdobích (r. 1999 a 2000) vzhledem k nutnosti splnění dvouletého závazku vůči úřadu práce, nelze pozitivní výsledky příliš vztahovat k současné situaci a tím podléhat přílišnému optimismu co se týká úspěšnosti začínajících podnikatelů a jejich dlouhodobého udržení na trhu.

Prostor pro možnost zahájení nové samostatné výdělečné činnosti je vzhledem k hospodářské situaci a situaci na trhu práce poměrně úzký. V kombinaci s větším důrazem na přípravu na podnikání a kvalitu podnikatelského záměru jako výstupu z rekvalifikačního kurzu a zvýšené kontrolní a monitorovací činnosti úřadu práce je následkem nižší počet poskytnutých příspěvků v tomto a minulém roce než tomu bylo v letech předchozích. Upřednostňování kvality před kvantitou již přineslo svůj efekt, jelikož v posledním období nedochází tak často k předčasnému ukončení podnikatelské činnosti u těch podnikatelů, jež získali finanční příspěvek úřadu práce při zahájení podnikání.

Shrnutí

Závěrem lze říci, že i přes poměrně velkou rizikovost rozhodnutí o vstupu do podnikání, řadu dlouhotrvajících problémů, se kterými se musí začínající podnikatelé potýkat a především přímou souvislost s vývojem ekonomické, hospodářské, sociální i politické situace v regionu i kraji, objevuje se mezi nezaměstnanými stále dostatečné množství těch, kteří z nejrůznějších důvodů vidí právě v podnikatelské činnosti možnost svého uplatnění na trhu práce.

Souhrn základních údajů týkajících se samostatné výdělečné činnosti (SVČ) z pohledu ÚP Frýdek – Místek

Jednotka	Ukončení SVČ */	Účastníci Byznys klubu	Účastníci rekvalifikace (RK)	Po úspěšném absolvování RK zahájilo SVČ	Příjemci příspěvku k SVČ	Počet vyřazených uchazečů z důvodu SVČ **/ celkově zahájení
rok 2001	800	351	127	102	74	702
I. pololetí 2002	390	219	64	15	15	486
rok 2002	823	331	86	39	37	565

I. pololetí 2003	420	252	64	14	8	484
r. 2003 (do 31.10.2003)	631	344	85	30	21	699

Zdroj: UP Frýdek-Místek

Poznámky:

*/ jde o počet uchazečů o zaměstnání, kteří se v daném období přihlásili do evidence úřadu práce a předložili doklad o výkonu SVČ jako své poslední činnosti

**/ nejedná se o zcela přesný údaj, jelikož někteří uchazeči o zaměstnání neuvádějí konkrétní důvod svého požadavku na vyřazení z evidence úřadu práce (kterým může být i zahájení podnikatelské činnosti); uvedené číslo by tedy mohlo být i vyšší

Vzhledem k tomu, že stávající pracovní místa u dominantních subjektů zanikají, je žádoucí, aby byli začínající podnikatelé podporováni, a to nejen finančně prostřednictvím nejrozličnějších programů, ale také komplexně po stránce informační a poradenské, což by měly zajišťovat či koordinovat státní orgány, ministerstva, municipality, apod.

Považujeme za nezbytné, aby byla vyvíjena snaha vytvořit co možná nejdostupnější nabídku služeb pro začínající podnikatele jako jeden ze způsobů, jak motivovat schopné lidi k zahájení podnikání.

Zvýšit počet malých a středních podniků a zkvalitnit jejich strukturu je jistě pro naši ekonomiku velmi potřebné a jelikož tento sektor není v České republice zatím na požadované úrovni, měla by se pozornost v příštích obdobích zaměřit právě na uvedenou oblast a to zejména v našem regionu.

Příloha č. 5 Zkušenosti s podporou začínajících podnikatelů na ÚP v Děčíně

Podpora podnikání patří k základním principům aktivit Úřadu práce v okrese Děčín. Každoročně podporujeme kolem stovky nových začínajících podnikatelských subjektů. Úřad práce také dotuje vznik nových pracovních míst řádově v počtu 300 - 600 ročně. Odhadujeme, že touto politikou dlouhodobě snižujeme míru nezaměstnanosti zhruba o 0,5-1 %.

Úřad práce také významně podporoval vznik a existenci Okresní hospodářské komory ČR. Hospodářská komora je zapojena do činnosti Úřadu práce aktivní účastí v poradním sboru ředitele i odbornými expertizami u větších projektů vzniku pracovních míst.

Náš úřad se také velmi brzo zapojil do systému poradenských aktivit na podporu začínajících podnikatelů. Vycházíme i z toho, že naši klienti podstupují vysoké riziko, zpravidla nemají dostatečné finanční prostředky a často jim chybí potřebné podnikatelské dovednosti. V jejich případě také nemohou počítat s úvěrovou podporou bankovních domů. V okrese Děčín jsme se pokoušeli tuto možnost neúspěšně domluvit s Komerční bankou, GE Capital Bank a Československou obchodní bankou.

- Od roku 1999 byl na ÚP v Děčíně zaveden rekvalifikační program „Příprava a dlouhodobý doprovod zakladatelů podniků“ organizovaný společností CEPAC Morava. Program byl zaměřen na podporu nezaměstnaných ucházejících se o podporu z prostředků aktivní politiky zaměstnanosti (APZ).

- V polovině roku 2001 byl zaveden systém pravidelných jednodenních seminářů, vždy jednou měsíčně, pro zájemce o začínající podnikatele inspirovaný metodikou institutu ANPE (viz příloha).

- Od jara 2002 zahájili rekvalifikační program „Základy podnikání“ organizovaný NARP a napojený na program START. Podnikatelské záměry jsou zpravidla uznávány při žádostech nezaměstnaných o podporu z prostředků APZ.

Dlouhodobá praxe ÚP v Děčíně potvrzuje, že prostředky APZ vložené do začínajících podnikatelů patří k nejefektivnějším nástrojům politiky zaměstnanosti. Úspěšnost začínajících podnikatelů podpořených úřadem práce je zhruba ve třech čtvrtin případů (v době do tří let), pokud hodnotíme úspěšnost během delší doby, např. pěti let, tak neklesá pod dvě třetiny případů. V porovnání se západní Evropou je výrazně vyšší, např. ve Francii je úspěšnost začínajících podnikatelů pouze v cca. třetině případů.